

ДЪРЖАВЕНЪ ВЕСТНИКЪ

ИЗЛИЗА ВСЪКИ ПРИСЪЖТСТВЕНЪ ДЕНЪ

Такситъ за еднократна публикация въ „Държавен вестникъ“ сж:

За публикации отъ търговски характеръ, включително и за откриване на предпазни конкордати, до 100 думи или частъ отъ толкова — 500 лева, за заглавие, дата и подписъ на съжитъ, за редъ — 20 лева.

За всички останали публикации, включително резолюциитъ на съдилищата за обявяване въ несостоятелностъ и възстановяване на търг. права на търговски фирми, до 100 думи или частъ отъ толкова — 250 лева; за заглавие, дата и подписъ на тѣхъ, за редъ — 10 лева.

Отдѣлна стр. за табеларни и др. публикации — 2500 лв.

Съответнитъ суми се внасятъ направо въ касата на печатницата или въ мѣстния клонъ на Б. Н. Б., а втората половина отъ вносниа листъ, заедно съ публикацията, ни се изпраща.

Поправкитъ се таксуватъ до 20 думи или частъ отъ толкова — 40 лева за текста и по 10 лева за заглавие и подписъ.

Абонаментътъ се внася въ предплата съ вносниа листъ или въ брой на касата при Държавната печатница и бива годишенъ: 600 лв. за България и 1000 лв. за странство, или полугодишенъ: 350 лв. за България и 550 лв. за странство. Абонирането става за цѣла година или за първото шестмесечие, най-късно до 5 януарий и за второто шестмесечие, най-късно до 5 юлий. На абониранитъ се следъ тѣзи дати, вестникътъ започва да се изпраща отъ деня на получаване вносниа листъ или сумата въ администрацията. Отдѣленъ брой отъ текуща финансова година струва 5 лева, а отъ непосредствено минала — 10 лева.

Рекламации за неполучени отъ абонатитъ броеве се приематъ: за София въ продължение на 3 дни и за провинцията — на 10 дни отъ датата, която носи рекламационниятъ брой.

Всичко що се отнася до весника се адресира направо до държавното книгоиздателство при Държ. печатница. Надвнесени суми и рѣкописи не се връщатъ. Рѣкописитъ се запазватъ 3 месеци отъ тѣхното публикуване.

Година LXV СОФИЯ, понеделникъ, 10 май 1943 година

Брой 101

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ

Министерство на народното просвѣщение

УКАЗЪ

№ 27

НИЕ БОРИСЪ III

съ БОЖИЯ МИЛОСТЬ И НАРОДНА ВОЛЯ

ЦАРЪ НА БЪЛГАРИТЪ

По предложението на Нашия Министъръ на народното просвѣщение, представено Намъ съ доклада му подъ № 5635 отъ 16 април 1943 година,

Постановихме и постановяваме:

I. Утвърждаваме приложения къмъ този указъ

ПРАВИЛНИКЪ

за Института за прогимназиални учители

I. ЦЕЛЪ И УСТРОЙСТВО.

§ 1. Институтитъ за прогимназиални учители сж получивши държавни учебни заведения, съ двегодишенъ курсъ, които иматъ за целъ да подготвятъ учители и учителки за народнитъ прогимназии. Тѣ се откриватъ и закриватъ по законодателенъ редъ (чл. 165 отъ закона за народното просвѣщение).

На следващитъ въ тѣзи институти курсисти се даватъ основни теоретически и приложни познания по педагогика и се затвърдяватъ и задълбочаватъ теоретичнитъ имъ познания и технически сръжности по учебнитъ предмети, предвидени въ народнитъ прогимназии.

Въ втората учебна година се включва и стажътъ на курсиститъ.

§ 2. Институтитъ за прогимназиални учители сж смѣсени и иматъ два отдѣла: I отдѣлъ — историко-филологиченъ и II отдѣлъ — природо-математиченъ, съ предвиденитъ въ закона за народното просвѣщение общи и специални учебни предмети.

§ 3. Въ всѣки институтъ за прогимназиални учители се приематъ всѣка година въ I курсъ по 120 курсисти, отъ които 1/3 жени и 2/3 мъже, чрезъ състезателенъ изпитъ.

§ 4. Разпредѣлението и броятъ на курсиститъ по отдѣли се опредѣля отъ Министерството на народното просвѣщение всѣка година, съобразно съ нуждата отъ учители по двата отдѣла специални предмети въ народнитъ прогимназии.

§ 5. За практически упражнения, практикумъ по физика, химия и естествознание — практикуване въ образцовата прогимназия и за занятия по цигулка всѣка паралелка се дѣли на три групи, а за рѣчна работа — на две групи (чл. 166 отъ закона за народното просвѣщение).

§ 6. За практическата подготовка курсиститъ хоспитиратъ и практикуватъ къмъ придадената къмъ всѣки институтъ образцова прогимназия съ най-малко шестъ паралелки.

Всѣка паралелка брой отъ 20 до 30 ученика.

II. УПРАВЛЕНИЕ.

А. Директоръ.

§ 7. Институтитъ за прогимназиални учители, заедно съ образцовитъ прогимназии, се управляватъ отъ директоръ съ съдействието на преподавателския и общия съветъ.

Директорътъ се назначава съ указъ измежду представенитъ отъ съвета на главнитъ инспектори въ Министерството на народното просвѣщение трима редовни гимназиални учители, предимно по философска пропедевтика, съ най-малко 10 годишна учителска служба като редовенъ учител въ сръдно училище.

§ 8. Директорътъ ръководи учебната, възпитателната и административната работа на института и образцовата прогимназия, грижи се за хигиената, уредбата и украсата имъ и е лично отговоренъ за правилния имъ и целесъобразенъ животъ.

Той бди да се изпълняватъ законитъ, правилницитъ, програмитъ и всѣчки наредби на министерството, както и наредбитъ, които той самъ издава.

Директорътъ издава, споредъ случая, общи и отдѣлни, писмени или устни, повѣрителни или не, упѣтвания и наредби до преподавателитъ, образцовитъ учители, административнитъ служители и курсиститъ отъ института и до ученицитъ отъ образцовата прогимназия.

Неговитъ распоредби и упѣтвания сж задължителни.

§ 9. Директорътъ има следнитъ права и задължения:

1. Представлява института съ образцовата прогимназия предъ властитъ и обществото.

2. Води препискитъ съ Министерството на народното просвѣщение и съ други учреждения.

3. Отива въ института преди да започнатъ и оставя следъ като свършатъ учебнитъ занятия.

4. Представя за увольнение и назначение секретаря.

5. Назначава и уволнява писаритъ и прислужницитъ.

Писаритъ се назначаватъ съ състезание.

6. Взема мѣрки своевременно да се поправи сградата и се грижи да задоволи всѣки нужди на института и образцовата прогимназия.

7. Следи да се държатъ въ редъ книгата и архивата на института и образцовата прогимназия.

8. Упражнява въ всяко време непосредствен надзоръ върху приходитъ и разходитъ, върху касовата наличност и върху всички имущества на института.

9. Провѣрва, самъ или чрезъ комисии, най-малко веднѣжъ въ годината, инвентарната наличност и състоянието на всички сборки, пощенина, библиотеки и пр., а смѣтитъ и касата на секретаря поне два пѣти.

10. Участвува лично или чрезъ свой представител — преподавателъ, въ тържни комисии за доставка на пощенина, инвентаръ, строежъ и пр.

Въ края на всяка учебна година негоднитъ помагала и вещи се унищожаватъ съ актъ отъ тричленна комисия въ съставъ представителъ на финансовата властъ, преподавателъ отъ института или учителъ отъ образцовата прогимназия и секретаря на института.

11. Избира измежду преподавателитъ на института и учителитъ отъ образцовата прогимназия уредници на кабинети и сборки, библиотекари, домакинъ на фонда „Бедни ученици“, ръководители на ученически дружества и др. въ института и образцовата прогимназия.

12. Назначава своевременно, безъ да чака нареждане отъ министерството, комисии, които, подъ негово лично ръководство, провеждатъ всички редовни училищни празници: 1 януарий — на народнитъ будители, 1 май — на цвѣтята, 24 май — Св. св. Кирилъ и Методий, празника на училището и всички извънредни училищни или мѣстни празници и тържества.

На 31 октомврий и на 23 май учебнитъ часове траятъ по 40 минути, като отъ свободното време между III и IV часъ се образува новъ — за беседи, а на 23 май, следъ обѣдъ се украсява училищната сграда.

Програмитъ, споредъ случая, се изработватъ въ съгласие съ мѣстнитъ власти и сдружения, по починъ да заинтересуватъ гражданството и родителитъ и да придадатъ на празника всенароденъ характеръ съ всеобщо национално възпитателно въздействие.

При провеждане на голѣмитъ училищни, църковни, битови и граждански празници и тържества се спазватъ следнитъ начала:

а) преди обикновенитъ шествия, игри, вечеринки и забави срещу и на самитъ празници, ако тѣ сѣ църковни — се уреждатъ нарочни богослужения (вечерня и Св. литургия), на които предимно духовни лица, изнасятъ подходящи беседи;

б) въ деня на празненството ръководителитъ на училището или подготвени учители въ къси и сбити речи обясняватъ голѣмото просвѣтно, народностно и духовно значение на празника, като се приобщаватъ курсиститъ къмъ светинитъ на нашето славно минало и къмъ дълбокиятъ извори на нашия народностенъ и духовенъ животъ;

в) живо участие въ празненствата взематъ и самитъ курсисти;

г) всички преподаватели си сътрудничатъ, за да могатъ курсиститъ да изживѣватъ по-непосрѣдствено празника и да разбератъ неговия дълбокъ смисълъ.

13. Следи за редовността на преподаването и практическитъ упражнения въ института и образцовата прогимназия, за прилагането на учебнитъ програми и ръководи провеждането на годишнитъ и поправителнитъ изпити.

14. Директорътъ не преподава, но следи и посещава хоспитиранията, практикитъ, конференциитъ и разискванията въ тѣхъ.

15. Дава ходъ на заявления, които не противоречатъ на закона, правилницитъ и наредбитъ.

Заявленията, които изпраща въ министерството, придружава съ необходимитъ сведения и мнения, дадени отъ преподавателския съветъ, а също и своето мнение, което съобщава на преподавателския съветъ, когато заявлението е разгледано отъ последния.

Явно незаконни молби директорътъ не изпраща въ министерството, но затова уведомява своевременно подавателитъ на молбитъ.

16. Отговаря незабавно на запитвания и дава всички сведения, които му се отправятъ или искатъ отъ министерството.

17. Не може да дава частни уроци на курсисти отъ института или на ученици отъ образцовата прогимназия и, безъ разрешение на министерството — на ученици отъ други училища или частни лица, нито да преподава уроци въ частни или отъ друго ведомство учебни заведения.

18. Не може да напуска селището нито единъ работенъ день, безъ да остави свой замѣстникъ.

Когато ще отсъствува по домашни причини повече отъ три дни, уведомява министерството.

Когато ще отсъствува по болестъ повече отъ 20 дни, иска отпущъ отъ министерството, като съобщава, като оставя за свой замѣстникъ.

Презъ ваканциитъ може да отсъствува, безъ да иска отпущъ отъ министерството, следъ като назначи своя замѣстникъ, а презъ лѣтната ваканция следъ като представи годишния си отчетъ и уведоми министерството, къде ще прекара.

19. Глобява въ размѣръ на 3/4 отъ месечната имъ заплата назначенитъ отъ него длъжностни лица за нередовности по служба, а други представя за наказание въ министерството.

20. Разпорежда да се извършатъ разходитъ съ срѣдства, отпущанати на института или образцовата прогимназия отъ държавата или отъ общината.

21. Дава отпущъ по болестъ и важни домашни причини до 10 дни на преподавателитъ въ института и на учителитъ въ образцовата прогимназия — непрекъснато или на части.

По-дълъгъ отпущъ разрешава министерството. Отпущъ, който разрешава директорътъ, не може да бѣде преди или следъ ваканция или продължение на отпущъ отъ министерството.

22. Дава, въ случай на нужда, отпущъ на курсиститъ до 10 дни.

23. Води и изпълнява всички установени наредби по служебнитъ списъци на персонала.

24. Въ началото на учебната година изисква отъ преподавателитъ въ института и отъ учителитъ въ образцовата прогимназия, въ два екземпляра, годишно разпредѣление на учебния материалъ.

25. Свива съветитъ, предвидени въ този правилникъ и ръководи заседанията имъ.

26. Грижи се да се изпълнятъ решенията на преподавателския, общия и учителския съвети.

27. Спира изпълнението на ония решения на съветитъ, които противоречатъ на закона и правилницитъ, като отнася въпроситъ въ министерството съ свое обосновано мнение, придружени съ преписъ отъ протокола.

28. При особено важни и бързи случаи, неуредени отъ този правилникъ, когато нѣма възможностъ да свика съответния съветъ, или когато случаятъ не допуска това, взема мѣрки, каквито намѣри за добре, като не се отклонява отъ общия духъ на правилника.

За всяка извънредна мѣрка донася незабавно въ министерството и уведомява едновременно общия съветъ.

Донася също въ министерството за всяка извънредна мѣрка, взета отъ преподавателския или общия съветъ.

29. Лишава преподавателитъ и образцовитъ учители отъ заплатата за неоправдани отсъствия презъ цѣли дни или частъ отъ нея, следъ като му представятъ писмени обяснения.

30. Въ отношенията си съ преподавателитъ и образцовитъ учители е вежливъ и откровенъ и отбѣгва постъпки, които прѣко или косвено, биха уронили неговия авторитетъ, тоя на института или на преподавателитъ и образцовитъ учители.

31. Взема починъ да се избѣгватъ възможни недоразумения между преподавателитъ и образцовитъ учители, както и между преподавателитъ и образцовитъ учители и курсиститъ.

32. Провѣрва класнитъ дневници, главнитъ книги и всички книжа, които институтътъ води.

33. Опредѣля, когато намѣри за потребно, замѣстници на отсъстващитъ преподаватели и учители отъ образцовата прогимназия, като по възможностъ използва равномѣрно труда на останалитъ преподаватели и учители.

Замѣстницитъ продължаватъ работата на отсъствающия, обучаватъ по своя предметъ или поддържатъ реда въ класа.

Уроцитъ на преподавателъ или учителъ, който ще отсъствува повече отъ месецъ, разпредѣля между учителитъ отъ същата специалностъ или иска отъ министерството да назначи външни лица.

За тия уроци на преподавателитъ и на учителитъ се плаща лекторско възнаграждение отъ началото на втория месецъ на отсъствающия преподавателъ или учителъ, ако всички учители отъ същата специалностъ иматъ предвиденитъ въ закона максимумъ часове.

34. Следъ разпредѣлението на уроцитъ между преподавателитъ въ института, и при нужда отъ замѣстничество на отсъстващи преподаватели, представя въ Министерството на народното просвѣщение лица за лектори, които могатъ да бѣдатъ преподаватели въ института или външни служебни и частни лица, по възможностъ бивши редовни преподаватели въ гимназия или учителски институтъ.

35. Устройва срещи съ родители (настойници) и преподавателитъ отъ института или учителитъ отъ образцовата прогимназия, въ които се обсъждатъ мѣрки за подобрене на възпитанието и обучението въ образцовата прогимназия.

36. Следи учителите и преподавателите да записват редовно и пълно въ материалните книги, преподавания материал.

37. Налага на образцовите учители наказанията, предвидени в чл. 74, букви „а“ и „б“, а на преподавателите наказанията, предвидени в чл. 127, букви „а“ и „б“ — на поминие и бележка, когато не изпълняват задълженията си.

За по-важни провинения донася в министерството, заедно с писмено поисканите обяснения на преподавателя или образцовия учител.

38. Записва всички курсисти в началото на учебната година, както и тези, които сж закъснели по уважителни причини до 15 октомври.

39. Следи за успеха, поведението, трудолюбието, реда, точността и изпълнителността, благовъзпитаността и народностните прояви на курсистите и на стипендиантите, като за последните осведомява учрежденията или лицата, които го издържат.

40. Назначава ръководители на курсове, класни наставници за образовата прогимназия, дежурни преподаватели и учители и членове на изпитни и други комисии.

41. Следи за методичната и педагогична работа на всеки преподавател и образцов учител, като оценява успеха им въз основа на посещения и впечатления, добити от конференции, на които той задължително присъства.

42. Изработва въ края на учебната година атестации за учебно-възпитателната и извънучилищна дейност на всеки преподавател и образцов учител.

Изпраща завършени преписи от оценките на образцовите учители въ съответната областна училищна инспекция, за да се имат предвид при съкращаване и преместване, а също и при награждаване и пр. на образцовите учители.

§ 10. Ако образовата прогимназия се помещава въ друго здание, директорът има право да определи едного от образцовите учители с права и задължения на редовен директор въ прогимназия, за свой помощник въ ръководството на сжщата за реда и дисциплината.

§ 11. Директорът донася въ министерството:

1. До 20 септември за резултата от състезателния изпит, броя на записалите се курсисти, разпределението им по отдели и паралелки, разпределението на уроците между преподавателите и образцовите учители по предмет и броя на свободните уроци.

2. До 15 октомври за бюджета-проекта и изобщо за нуждите на института и образовата прогимназия през учебната година, като обосновава обстойно исканията, които нуждите сж наложили.

3. До 1 ноември по следните точки:

- а) отваряне на института;
- б) резултатите от поправителните и отложени годишни изпити;
- в) броя на курсистите по курсове, отдели и паралелки;
- г) списък на преподавателите и образцовите учители с необходимите статистически сведения за тях;
- д) сведения за извършените поправки на помещението, доставки за топливо и др.;
- е) сведения от преподавател-лѣкаря, за прегледа на курсистите и учениците, и
- ж) списък на учебниците, въведени въ образовата прогимназия.

4. Въ началото на учебната година, след като бъдат окончателно разпределени и одобрени от министерството уроците по предмет — кои преподаватели или учители сж получили уроци надъ максимума, по кои предмети, колко урока седмично, отъ кога сж започнали да преподават тия уроци и колко дни и часове сж преподавали, за да се издаде заповѣдъ за лекторско възнаграждение.

5. До 1 юлий:

- а) за хода на занятията въ института и образовата прогимназия;
- б) за напълнителните нужди на института и образовата прогимназия;
- в) за учебно-възпитателната дейност на преподавателите и образцовите учители с указание за времето и предметите, по които е присъствувал на урок и с препис отъ постъпилите през годината обяснения на образцовите учители.

6. До 15 юлий и 25 октомври за окончателните изпити с сведенията, съгласно сж изискванията на § 257 отъ този правилникъ.

7. До 31 юлий отчетъ за института и образовата прогимназия, съдържащъ статистически и други таблици и сведения по следния редъ:

- а) по-важни дати за института и образовата прогимназия; отваряне, затваряне, прекъсване на занятията, уч-

лищни празници, инспекции, смъртни случаи между преподавателите, образцовите учители, курсистите и учениците;

б) преподавателски и учителски персонал: промѣни, азбученъ списъкъ на преподавателите въ института и учителите въ образовата прогимназия сж необходимите сведения: мѣсторождение, възраст, степенъ, години на учителстване; преподавани учебни предмети, седмиченъ брой на уроците, особени длъжности, които е изпълнявалъ презъ годината, отпуски, повишения, командировки, награди, наказания, повишения и други;

в) преподавателски и общи съвети и разгледаните въпроси въ връзка сж обучението и дисциплината, годишенъ доклад на общия съветъ;

г) курсисти и ученици: движение, стипендии, награди, помощи и др., статистическа таблица, приготвена съобразно формулярите, изпращани всяка година до училищата отъ Дирекцията на статистиката и отъ Министерството на народното просвѣщение;

д) учение: резултати отъ обучението, изученъ и неизученъ материал, подтикъ и прѣчки за учебната работа, учителски конференции, бесѣди, екскурзии, дружества;

е) изпити: дата, резултатъ, поимененъ списъкъ на издържалите въ началото и въ края на учебната година окончателния сж изпитъ курсисти, име и презиме, мѣсторождение, дата на раждането, имената на родителите, успехъ, поведение, трудолюбие, редъ, точностъ, изпълнителностъ, благовъзпитаностъ и народностни прояви;

ж) реферати и семинарни упражнения на курсистите: число, теми, ръководители;

з) дисциплина: общи бележки върху поведението на курсистите и взетите възпитателни мѣрки, числото на по-тежките наказания за всеки курсъ, по-важни простѣпки на курсистите;

и) здравеопазване: изложение и таблици отъ преподавател-лѣкаря за здравното състояние на курсистите и здравната пригодност на институтското помещение;

к) учебни помагала: брой и стойностъ на набавените презъ учебната година помагала, книги и списания, сведения за училищния музей, броя на книгите, списанията и помагалата по кабинети въ края на годината, сж указание на стойността имъ, списъкъ на повредените и унищожените сж надлеженъ актъ помагала;

л) бюджетъ: заплати на преподавателския и учителския персонал; заплати на останалия персонал; разходи за издръжка на зданието и училищната пощмина; разходи за поддържане чистотата въ зданието, за отопление, осветление, канцеларски и други; разходи за учебни помагала, книги, списания и др.; разходи за стипендии и други помощи;

м) фондове: таблица и сведения за годишното състояние на фондовете.

6. До 25 августъ бюджета-проекта за приходите и разходите въ института.

Б. Преподавателски съветъ.

§ 12. Преподавателите и преподавател-лѣкарятъ образуватъ преподавателски съветъ, който се председателства отъ директора или неговъ замѣстникъ.

Лекторите и допълнителниятъ персоналъ могатъ да участвуватъ, а при нужда и задължително, въ заседанията сж съвещателенъ гласъ.

§ 13. Преподавателскиятъ съветъ има следните права и задължения:

1. Изработва общи обяви за приемане на курсисти сж всички необходими сведения и указания.

2. Обсѣжда и взема общи мѣрки за подобрене на успеха, поведението, трудолюбието, реда, точността и изпълнителността, благовъзпитаността и народностните прояви на курсистите.

3. Взема мѣрки и за уредбата на пансиона, ако има такъвъ при института и участвува въ заседанията на пансионския съветъ чрезъ свой представител.

4. Опредѣля, по предложение на директора, библиотекари, уредници на кабинети, сбирки и лаборатории, секретаръ на съвета, домакинъ на фонда „Бедни ученици“, ръководители на дружества и други.

5. Препорѣчва кандидати, които желаятъ да бъдатъ назначени за образцови прогимназиски учители въ института.

6. Произнася се по дейността на образцовите учители и определя кой отъ тяхъ следва да бъде съкратенъ или умолненъ въз основа на писмени доклади, дадени когато е необходимо отъ преподавателите по специалните предмети и педагозите или поискани отъ директора.

7. Разглежда резултатите отъ годишните и поправителни изпити и определя кои курсисти иматъ право да минатъ въ по-горенъ курсъ.

8. Определя програмите за годишните и поправителните изпити на курсистите.

9. Приема за второто, съответно четвъртото полугодие, след 30 октомври ония курсисти, които са прекъснали следването си в института по уважителни причини и имат завършено първото съответно третото полугодие.

10. Упражнява дисциплинарна власт спрямо курсистите и им разрешава отпусък по един месец.

Възключителни случаи на тежко заболяли курсисти разрешава отпусък до 60 учебни дни.

11. Обсъжда провинения на курсисти и взема съответните мерки, като веднага уведомява министерството и иска одобрението им.

12. Дава мнение за разпределяне на стипендии на курсисти.

13. Освобождава от училищна такса бедни курсисти, деца на пострадали от войните и деца на служители и пенсионери по ведомството на Министерството на народното просвещение.

14. Взема решения за отлагане на годишни или окончателни изпити на отделни курсисти §§ 199 и 200 на този правилник.

15. Във края на всяко полугодие разглежда редовността и участието на курсистите въ учебните занятия и определя тяхното поведение, трудолюбие, ред, точност и изпълнителност, благовъзпитаност и народностни прояви — § 177 на този правилник.

16. Разглежда подадени чрез директора молби на преподаватели въ института, които желаят да бъдат командирани въ страната или въ чужбина за проучвания или усъвършенстване — чл. 131 от закона за народното просвещение и правилника за командировките въ странство на учителите въ народните училища.

Забележка. Директорите се командироват направо от министерството.

В. Общ съвет.

§ 14. Директорът, преподавателите от института и учителите от образцовата прогимназия образуват общ съвет, под председателството на директора.

§ 15. Общият съвет има следните права и задължения:

1. Обсъжда и взема всички необходими мерки за развитието и ръководството на института и образцовата прогимназия.

2. Глежи се за учебно-възпитателната работа въ института и образцовата прогимназия, съ оглед на целите и нуждите на института.

3. Изработва седмичната програма за учебните занятия въ института и образцовата прогимназия.

4. Разпределя въ началото на учебната година предметите между учителите въ образцовата прогимназия, като се съобразява съ подготовката и специалността на образцовия учител, както и съ годишното разпределение на учебния материал за курсистите.

5. Въ началото на учебната година изработва подробен план за използване на свободното от учение време на курсистите и учениците от образцовата прогимназия. Въ връзка съ това изработва план и за извънучебното члене на курсистите и учениците.

6. Избира учебни помагала за института и прогимназията и урежда библиотеки и читални.

7. Изработва най-късно до 1 януарий подробен план за общи и частни излети у нас и въ чужбина за учениците от образцовата прогимназия и курсистите, съгласно правилника за излети и разпоредбите на министерството.

При изработване на този план се има предвид курсистите да се запознаят съ народностни, педагогически и общокултурни обекти.

Могат да се предвидят общи излети и срещи между курсистите от всички институти.

8. Взема решения да се опровергават предадени въ печата невърни слухове или лъжливи сведения, които уронват достойнството на учебното заведение и, въ случай на нужда, съ разрешение на министерството, подвежда под съд виновниците.

9. Определя датата, плана и естеството на работата през трудовите седмици и освобождава от тях въз основа на медицински свидетелства издадени от преподавател-лекаря, заболяли курсисти или ученици.

10. Изработва програмата за състезателния изпит на кандидатите за следване въ института.

11. Разглежда резултатите от състезателния изпит и определя кои кандидати да се приемат за курсисти.

12. Разглежда заявления и приема кандидати, издържали състезателен изпит, като заместници на отказали се, или на закъснели съ записването си по уважителни причини курсисти най-късно до 1 октомврий.

13. Обсъжда въ педагогически съвещания, вън от учебното време, поне два пъти въ годината, мерките за подобрене на възпитанието и обучението и въпросите, които засягат живота въ института и образцовата прогимназия.

14. Изработва въ духа на този правилник, редица мерки и правила за вътрешния и външния ред на института и образцовата прогимназия, според местните нужди и условия.

15. Произнася се по форменото облекло на курсистите и учениците от образцовата прогимназия.

16. Одобрява програмите за забавите и празненствата.

17. Определя по два учебни дни през годината за несприемствени.

18. Разглежда молби на образцови учители за командировки и взема решение — чл. 131 от з. н. п. и § 51 от този правилник.

19. Разпределя сумите, които се харчат през годината за поддържане на кабинетите, сбирките, за набавяне на нови учебни помагала, книги и учебници, за излети и пр.

20. Отпуска на бедни курсисти и ученици, по предложение на ръководителите съответно на класните наставници, временни помощи за облекло, учебни пособия, излети, лътувания, лъкуване и др.

21. Присъжда отличия и награди на курсисти и ученици.

22. Съставя до 1 ноемврий равностойки на училищните такси и бюджетите на фондовете, които се пращат въ министерството за виза от б. к. отдел и за одобрение.

23. Разрешава да се извършват разходи от средствата на фондовете за времето от 19 септемврий докато се одобряват бюджетите на фондовете.

Тези разходи се включват въ бюджета на фондовете, когато се съставят.

24. Избира комисии:

а) за проверяване отчетите на училищните такси и на фондовете и

б) за ревизиране на пансионите.

25. Одобрява:

а) отчетите на училищните такси и на фондовете и б) списъците на учебните помагала за кабинетите и необходимите книги и списания за библиотеките.

За пособия и книги, които не са одобрени от министерството, се иска одобрение.

26. Одобрява програмите за забавите, училищните, народните и други празненства и тържества (§ 9, т. 12 от този правилник).

27. Определя за учениците от образцовата прогимназия часъ по общо възпитание.

28. Въ края на учебната година изработва годишен доклад до министерството, въ който изказва пожелания и мнения за цялостния живот на института и образцовата прогимназия.

§ 16. Преподавателският и общият съвет се свикват от директора, когато е потребно или когато 1/3 от членовете поискат това.

Въ последния случай директорът свиква съвета най-късно въ 3 дни.

Заседанията стават въ неучебно време.

§ 17. Дневният ред на заседанията определя директорът съ покана, която се съобщава най-малко 24 часа по-рано на преподавателите и образцовите учители.

Въ изключителни, крайно бързи случаи, директорът свиква, без да спазва горния ред.

§ 18. Членовете на съвета са длъжни да се явят на заседанията точно въ определенения часъ.

Отсъствията и закъсненията се смятат като отсъствия или закъснения от занятия и се извиняват по същия ред.

§ 19. Решенията на съветите се вземат съ мнозинство на членовете.

При равногласие, въ сила е решението, за което гласуват председателите.

Когато при две и повече предложения нито едно не получи мнозинство на гласовете, прегласуват се двете предложения съ най-много гласове.

Всички преподаватели, без лекторите, са длъжни да гласуват при всяко решение.

§ 20. Протоколите на преподавателския и общия съвет се пишат от преподавател-секретар, избран от преподавателския съвет.

На преподавателя-секретар се признава единъ учебен часъ седмично.

§ 21. Протоколите се вписват въ особена протоколна книга, подписват се от председателя и секретаря на съвета и се приемат въ следното заседание.

Поправките и опущенията се вписват въ следния протокол, като въ приетия се поставят специални знаци за направените изменения или допълнения.

§ 22. Въ протоколите се пишат само решенията — кратко обосновани.

Особените мнения се излагат веднага, а се предават писмено на директора най-късно 48 часа след заседанието и се вписват въ протокола.

Когато има особено мнение, препиш от протокола се изпраща веднага въ министерството.

§ 23. Решенията на съветите сж задължителни за всички преподаватели и учители, включително и за останалите на особено мнение и отсъстващите от заседанието.

§ 24. Решения, които не се обхващат от правилника, но имат важно значение за института и образцовата прогимназия, влизат въ сила, след като се одобрят от министерството.

§ 25. Решенията на съветите се съобщават на заинтересуваните страни само от директора или от натоварени от него преподавател или образцов учител.

Безусловно се забранява на членовете на съветите да изнасят решенията на съветите и разискванията станали през време на заседанието.

Г. Учителски съвет.

§ 26. Учителският съвет се състои от образцовите учители и се председателствува от директора на института или неговъ заместникъ.

§ 27. Учителският съвет се свиква на редовно заседание въ края на всеки срокъ и на извънредни — когато директорътъ разпорежи.

§ 28. Учителският съветъ има следните права и задължения:

1. Взема всички мърки за правилно възпитание и обучение на учениците от прогимназията.

2. Въ края на всеки срокъ, по докладъ на класните наставници, разглежда успеъта и поведението на учениците от образцовата прогимназия.

3. Въ края на годината определя окончателно успеъта и поведението на учениците.

4. Взема решения за отлагане на изпити на отделни ученици.

5. Определя програми за поправителните изпити и за изпитите за завършенъ прогимназиаленъ курсъ на учениците.

§ 29. Решенията на учителския съветъ се вписват въ протоколната книга, която се води от образцовъ учител, избранъ от съвета, по предложение на директора.

§ 30. Разпредбите на §§ 18, 19, 20, 22, 24, 25 и 26 сж въ сила и за учителския съветъ.

III. РЪКОВОДИТЕЛИ.

§ 31. Въ началото на всяка учебна година директорътъ на института назначава измежду преподавателите по единъ ръководител на всяка паралелка.

§ 32. Ръководителятъ поддържа дисциплината и реда въ паралелката, за които е лично отговоренъ и се грижи за подобрене успеъта, поведението, трудолюбието, реда, точността и изпълнителността, благовъзпитаността и народностните прояви на курсистите. Ръководителятъ е длъженъ да организира колкото се може по-добре самоуправлението на паралелката си, за да стане тя сръдище на почини, които ще създадатъ единенъ творчески колективенъ духъ между курсистите и ще превърнатъ паралелката на национално огнище и разсадникъ на обществени, новъчни и родолюбиви идеи.

Желателно е единъ и същи ръководител да води паралелката и двете учебни години.

§ 33. Когато ръководителятъ ще отсъствува непрекъснато седмица и повече, директорътъ му определя замъстникъ.

§ 34. Ръководителятъ има следните права и задължения:

1. Изготвя и води всички книги, предвидени въ правилника, и следи бележките на преподавателите от паралелката върху успеъта, поведението, трудолюбието, реда, точността и изпълнителността, благовъзпитаността и народностните прояви на курсистите.

2. Като пръвъ наставникъ на курсистите, самъ държи бележки за тяхните занятия, успеъхъ, поведение, редъ, точност, изпълнителност, благовъзпитаност и народностни прояви.

3. Опазва добре курсистите си и следи за духа въ паралелката.

При всички значителни прояви своевременно съобщава на директора.

4. Взема мърки всички лични карти и други потребности на курсистите да се облекчаватъ съ необходимите фондови марки.

5. Преди да започне да се ползува от лятната ваканция, предава на директора редовно попълнени всички книги и статистически сведения за паралелката си.

6. Дава на директора всички потребни сведения за паралелката си и му докладва за мърките от общъ характеръ, които взема по свой починъ.

7. Дава на преподавател-лъкаря, при поискване, всички сведения за курсистите от паралелката си.

8. Въ края на всяко полугодие и на учебната година приготвя писменъ докладъ до преподавателския съветъ за състоянието на паралелката си (редовни занятия, поведение, редъ, точност и изпълнителност, благовъзпитаност, народностни прояви и пр.).

9. Въ края на учебната година представя на директора списъкъ на курсистите, които не сж се издължили къмъ кабинети, библиотеки, фондове и др.

10. Дава незабавно съдействие на всеки преподавател въ всичките му справедливи искания къмъ курсистите.

11. Придружава курсистите си при всички шестивни, беседи, забави и пр.

12. При изпълнение на длъжностите си, никога не бива да дава поводъ да се накърни съ нъщо достоинството на преподавателите предъ курсистите.

13. Посещава по домовете курсистите, които отсъствуватъ повече отъ 4 дни, безъ да му сж известни причините. За съмнителни или заболели отъ разна болестъ курсисти, както и за бедни курсисти, които се нуждаят отъ лъкарска помощъ, съобщава веднага на директора.

14. Грижи се за успеъта, поведението, трудолюбието, реда, точността, изпълнителността, благовъзпитаността и народностните прояви на курсистите въ и вън отъ института и за дисциплината въ паралелката, като преглежда най-малко два пъти седмично бележките въ дневника и взема веднага съответните мърки.

Назначава поредно по двама курсисти, които дежурятъ седмично и се грижатъ за реда, дисциплината и чистотата въ учебната стая на почивницата.

15. Следи курсистите да посещаватъ редовно занятията въ института.

За 10 (десетъ) неизвинени отсъствия напомня на курсиста съ първо съобщение по образецъ №... за още 5 (петъ) — съ второ съобщение, като своевременно отбелязва въ дневника и въ главната класна книга номерата и датите на тия съобщения, а следъ 20 (двадесетъ) неизвинени отсъствия докладва на директора, който отстранява курсиста съ писмено съобщение, въ което посочва и датите на първите две съобщения.

Имената на отстранените курсисти отбелязва въ дневника и главната книга на класа.

16. Оправдава отсъствията на курсистите съ свидетелство отъ лъкаръ, приподписано отъ преподавател-лъкаря или съ бележка отъ преподавател-лъкаря.

Свидетелствата, бележките и по-важните писма пази до края на учебната година, а отсъствията записва въ определените графи на дневника.

17. Разрешава на курсистите отпускъ до петъ дни презъ годината, на части или непрекъснато, и дава мнение предъ директора или преподавателския съветъ за по-продължителенъ отпускъ.

18. Налага на курсистите предвидените въ тоя правилникъ наказания.

19. Определя на кои бедни курсисти да се даватъ временни помощи за облъкло, учебни пособия, екскурзии и др. и предлага бедни курсисти за освобождение отъ училищна и други такси.

20. Посещава квартирите на курсистите, когато намърни за нужно.

При посещенията проучава условията, при които живеятъ курсистите, дава своите съвети и съобразява съ тия условия отношенията си къмъ курсистите.

IV. КЛАСНИ НАСТАВНИЦИ ВЪ ОБРАЗЦОВАТА ПРОГИМНАЗИЯ.

§ 35. За да се поддържа по-голямъ редъ и по-добра дисциплина въ образцовата прогимназия, директорътъ на института назначава измежду образцовите учители по единъ класенъ наставникъ за всяка паралелка.

§ 36. Класниятъ наставникъ е най-близкиятъ ръководител и съветникъ на учениците отъ паралелката си.

Той е лично отговоренъ за реда и дисциплината и се грижи да подобри успеъта и поведението на учениците.

Желателно е единъ и същи наставникъ да води паралелката до последния класъ.

§ 37. Когато класенъ наставникъ отсъствува непрекъснато седмица и повече, директорътъ му определя замъстникъ.

§ 38. Класниятъ наставникъ има следните права и задължения:

1. Изготвя и води всички книги, предвидени въ правилника и следи да се вписватъ на време успеъта, поведението и отсъствията на учениците.

2. Редовно попълва ученическите книжки и бележници и на време ги раздава и прибира от учениците.

3. Опознава добре учениците си и следи за духа въ класа.

При всички значителни прояви своевременно съобщава на директора.

4. Въ часа по общо възпитание държи беседи предъ учениците съ национален, религиозен и нравствен характер и ги запознава съ живота и дълга на покровителя на училището или откъсването. Освенъ това четатъ се и хубави приказки, разни детски вестници и списания, беседва се непринудено за детското държане въ училището, семейството и на улицата; по възможност децата пѣятъ пѣсни, които извикватъ бодро национално чувство, или декламиратъ стихове на видни наши поети и т. н.

5. Взема мѣрки всички ученически книжки да се облекчатъ съ необходимите фондови марки.

6. Опредѣля си приемни дни и часове, които съобщава чрезъ учениците — на родителите или настоящиците въ началото на учебната година.

7. Преди да започне да се ползува отъ лѣтната ваканция, предава на директора редовно попълнени всички книги и статистически сведения за паралелката си.

8. Дава на директора всички потребни сведения за паралелката и му докладва за мѣрките отъ общъ характер, които взема по свой починъ.

9. Дава на преподавател-мѣркаря и преподавателя педогога, при поискване, всички сведения за учениците отъ паралелката си.

10. Въ края на всеки срокъ и учебната година приготвя писменъ докладъ до общия съветъ за състоянието на паралелката си (успѣхъ, поведение, отсъствия и др.).

11. Споразумява се съ другите образцови учители да не се прегрупирватъ учениците отъ класа му съ много писмени работи въ единъ и същи день или седмица.

12. Дава незабавно съдействие на всеки преподавател, учител или курсистъ въ неговите справедливи искания къмъ учениците.

13. Придружава учениците си при всички шестива, беседи, забави и пр.

14. При изпълнение на длъжностите си, никога не бива да дава поводъ да се нахърни съ нѣщо достойнството на преподавателя, учителя или курсистите предъ учениците.

15. Посещава по домовете учениците, които отсъствуватъ повече отъ три дни, безъ да му сѣ известни причините.

За съмнителни или заболѣли отъ заразни болести ученици както и за бедни ученици, които се нуждаятъ отъ лѣкарска помощъ, съобщава веднага на директора.

16. Грижи се за поведението на учениците и за дисциплината въ паралелката, като преглежда най-малко два пъти презъ седмицата всички забележки въ дневника върху прилежанието и поведението на учениците отъ класа и взема съответните мѣрки.

17. Назначава поредно по двама ученика, които дежурятъ седмично и се грижатъ за реда, дисциплината и чистотата на класната стая и поканнината.

18. Разрешава предварително отпускъ на учениците си отъ единъ часъ до 10 дни непрекъснато или на части презъ учебната година (чл. 38, ал. II отъ з. н. п.).

19. Оправдава отсъствията на учениците по бележките, които представятъ при следните случаи:

а) когато заболѣе ученикъ или нѣкой отъ домашните му, та неговото отсъствие отъ училището е неизбежно;

б) когато времето е много лошо (буря, поройни дъждове, голѣмъ ежъ и студъ);

в) когато има голѣма скръбъ или радостъ въ семейството.

Всички бележки се пазятъ до края на учебната година, а отсъствията вписва въ графите на дневника.

20. Представя на директора списъкъ на отсъстващите по неизвестни причини ученици като опредѣля дните и часовете.

21. Посещава жилищата на учениците и влиза въ непосредствена връзка съ родителите или настоящиците на учениците.

22. Беседва съ родителите и е длъженъ да изучи условията и обстановката, при които работятъ учениците отъ класа му.

23. Съобщава на директора за всички постѣпки на учениците си както и за възпитателните и дисциплинарни мѣрки, които взема по свой починъ.

V. ПРЕПОДАВАТЕЛИ И ОБРАЗЦОВИ УЧИТЕЛИ.

§ 39. За преподаватели въ институтъ за подготовка на прогимназиски учители се назначаватъ отъ Министра на народното просвѣщение редовни учители, съ най-малко шестъ годишна служба въ гимназия или институтъ за първоначални учители, отличили се съ научна и педагогическа подготовка, както и съ доказана положителна родолюбива дейностъ и убеждения.

§ 40. За образцови учители въ прогимназията, придадена къмъ института за подготовка на прогимназиски учители, се назначаватъ, безъ огледъ на пола, редовни прогимназиски учители, съ най-малко петъ годишна учителска служба.

Тѣ се назначаватъ отъ Министра на народното просвѣщение по представление на преподавателския съветъ, който подбира предимно ония, които сѣ проявили както съ своята добра научна и педагогическа подготовка така и съ своята положителна родолюбива дейностъ и убеждения.

§ 41. Образцовите прогимназиски учители работятъ въ съгласие съ съответните преподаватели-специалисти и педагозите отъ института за подготовка на прогимназиски учители.

Тѣ сѣ тѣхни помощници въ педагогическата и методическата подготовка на курсистите и даватъ на курсистите необходимите упътвания относно административната имъ работа като класни наставници.

§ 42. Лице, което бѣде назначено за преподавател или образцовъ учител, трѣбва да заеме мѣстото въ 10-дневенъ срокъ отъ деня на официалното му съобщение. Не стори ли това, смѣта се, че се отказва и се увольнява.

Сѣмното важи и за преподавателя и образцови учители, които се премѣстватъ.

§ 43. Преподавателятъ въ института и образцовите учители въ прогимназията преподаватъ предвидените въ закона за народното просвѣщение седмични уроци.

За конференции и образцови уроци на преподавателятъ се зачитатъ 5 урока седмично, а за практикумъ — 2 часа седмично.

§ 44. Преподавател или образцовъ учител, комуто се възложатъ повече отъ предвидения максимумъ уроци, получава за тия уроци лекторско възнаграждение — чл. 170 отъ з. н. п.

§ 45. Когато уроците не сѣ достатъчни, за да попълнятъ седмичния брой уроци на нѣкой преподавател или образцовъ учител, директорътъ се споразумява съ директора на другъ институтъ, гимназия или прогимназия въ сѣлището и допълня уроците му — чл. 185 отъ з. н. п.

§ 46. Зачитатъ се за учебни часове въ института: 4 часа хоръ, 4 часа оркестъръ, 6 часа духовна музика, 4 часа театрална (кооперативенъ столъ), 2 часа за ръководство на гимнастическа чета, 1 часъ ръководство на курсистка библиотека, 1 часъ ръководство на преподавателска библиотека, 1 часъ секретарство на съвета.

§ 47. Всеки преподавател или образцовъ учител, освенъ редовната работа по преподаването, съ която е наговоренъ, длъженъ е да изпълни всяка друга работа съвмѣстна съ учителската му длъжностъ, ако бѣде наговоренъ отъ преподавателския или общия съветъ или отъ директора.

§ 48. Преподавателятъ и образцовите учители сѣ длъжни да изпълняватъ точно училищните закони, правилниците и разпоредбите на училищните власти, да водятъ обучението по предписаната отъ Министерството програма и да се съобразяватъ съ решенията на преподавателския и общия съветъ и съ наставленията на директора, засѣгащи обучението и дисциплината въ института и образцовата прогимназия.

§ 49. Всеки преподавател и образцовъ учител трѣбва да се старее да държи преподаването си на висотата на съвременните научни и педагогични изисквания и съ огледъ на практическата учебна работа на прогимназиския учител. Освенъ това, преподавателятъ отъ института или учителятъ отъ образцовата прогимназия всякога поставя възпитанието на курсиста и ученика на първо мѣсто и самъ е образецъ на възпитателно въздействие.

Той използва всички случаи, срѣдства и възможности да всади здрави нравствени, гражданско-национални и религиозни начала въ характера на курсистите и учениците, да възвиси душите имъ, да развие у тѣхъ любовъ къмъ Царя и Родината и добри чувства, като изправи и нравствените имъ недѣзи.

Освенъ това, преподавателятъ и образцовите учители трѣбва да подредятъ така обучението по своите предмети, че да се извика у курсистите и учениците непринудено желание да полагатъ грижи и за живота на животните и птиците. Наредъ съ това преподавателятъ отъ съответните учебни предмети сѣ длъженъ да посочатъ особено много за значението на домашните животни и птици за земедѣлното и народното стопанство.

§ 50. Преподавателятъ, вземащъ участие въ конференции, уреждани отъ Министерството на народното просвѣщение,

свѣщение за гимназиалнитѣ учители при сѣщитѣ условия, при които взематъ участие и тѣ.

§ 51. За уеднаквиане на учебно-възпитателната работа въ институтитѣ, Министерството на народното просвѣщение урежда конференции за всички преподаватели въ институтитѣ.

§ 52. По служебна работа преподавателитѣ и образцовитѣ учители се отнасятъ до министерството чрезъ директора.

Молби, подадени направо до министерството, не се разглеждатъ.

Ако две седмици, отъ какъ сѣ подали заявления си на директора, не получатъ отговоръ, тѣ могатъ да се отнесатъ направо до министерството, като съобщатъ, че сѣ направили вече постѣпки чрезъ директора.

Преподавателитѣ и образцовитѣ учители могатъ да се отнасятъ и направо до министерството по частна работа, а сѣщо и да предявятъ правото си за повишение, да дадатъ обяснения по нѣкои оплаквания, направени противъ тѣхъ, или пъкъ сами да се оплачатъ отъ директора си — чл. 21 отъ закона за държавнитѣ служители.

§ 53. Всѣки преподавателъ е длъженъ да следи вървежа на учебно-възпитателната работа въ образцовата гимназия.

§ 54. На преподавателитѣ и образцовитѣ учители се въмѣнява въ длъжността да следятъ за редовното посещение на учебнитѣ занятия отъ страна на курсиститѣ; своитѣ бележки за установенитѣ нередовности съобщаватъ своевременно на съответния ръководителъ.

§ 55. При разпра, възникнала въ връзка съ изпълнение на службата имъ, преподавателитѣ и образцовитѣ учители се отнасятъ до директора, който, ако не може да уреди спора, отнася го въ другарския съдъ.

Сѣдътъ се состои отъ двама преподаватели съответно отъ образцови учители — пълномощници на спорящитѣ страни, които, съ съгласие на последнитѣ, избиратъ трети пълномощникъ.

Ако нѣкоя отъ спорящитѣ страни е недоволна отъ решението на сѣда, отнася въпроса чрезъ директора до министерството.

§ 56. Наказанието и уволнението на преподавателитѣ и образцовитѣ учители става отъ дисциплинарна комисия, съгласно закона за народното просвѣщение.

§ 57. Всѣки преподавателъ или образцовъ учителъ е длъженъ да въписва въ материалната книга накратко за всѣки часъ, какво е преподавалъ и изобщо какво е работилъ въ паралелката.

§ 58. Преподавателитѣ и образцовитѣ учители водятъ възпитанието и обучението въ народностенъ духъ, като не изпускатъ всички поводи, случаи, възможности, които имъ се откриватъ отъ родна литература, родна история, и география, науки, изкуства, битъ, стопанство и пр., за да засилватъ въ душицѣ на бѣдшитѣ учители обичъ къмъ Н. В. Царя и Царския домъ, Родината и родното, преданостъ къмъ народъ и държава, народностна гордостъ, готовностъ за саможертва и изобщо възвишени добродетели.

§ 59. Преподавателитѣ и образцовитѣ учители по всички предмети сътрудничатъ на преподавателитѣ по български езикъ, за да укрепятъ у ученицитѣ правилна и звучна родна речъ, като и тѣ работятъ за правоговоръ и правописъ на ученицитѣ.

Въ това отношение преподавателитѣ и образцовитѣ учители бдятъ писменитѣ (класни и домашни) упражнения по отдѣлнитѣ учебни предмети, които отчасти или изцѣло се изработватъ на български езикъ, да бждатъ издържани, откъмъ стилъ и правописъ. Въ връзка съ това всѣки преподавателъ по предмета, по който се правятъ писмени упражнения, е длъженъ да предупреди курсиститѣ, че ще изиска отъ тѣхъ правиленъ и точенъ български езикъ, че ще следи за това, и че ще взима, при оценката на курсиста, подъ внимание и този елементъ въ неговата работа.

§ 60. Образцовитѣ учители насърчаватъ своитѣ ученици да размѣнятъ писма съ ученици отъ други училища, като обръщатъ внимание не само на съдържанието на писмата, но и на тѣхната форма, правописъ, стилъ и езикъ.

§ 61. При обучението по музика и пѣние, както и при забави и др., се подбиратъ предимно български творби.

При уреждане на литературно-музикални забави, концерти, училищни и други празненства, чийто програми се изнасятъ отъ ученицитѣ, учителитѣ сѣ длъжни да изработватъ старателно съответнитѣ програми, като се държи смѣтка не само за естетическото и нравствено въздействие, но и за бодрото национално въздействие, което подобранитѣ творби трѣбва да оказватъ върху изпълнителитѣ и слушателитѣ.

§ 62. Преподавателитѣ и образцовитѣ учители се явяватъ въ института на 3 септемврий.

Въ началото на всѣка учебна година, до 1 октомврий, тѣ представятъ на директора годишно разпредѣление на учебния материалъ по полугодия, съответно по срокове, отъ което се вижда общия планъ, по който ще минатъ предвидения материалъ (§ 10, т. 23).

§ 63. Преподавателитѣ и образцовитѣ учители влизатъ въ часъ точно въ опредѣленото време и оставатъ до края. Тѣ не могатъ да задържатъ курсиститѣ, съответно ученицитѣ, следъ като бие звънецътъ за излизане.

Следъ свършване на последния урокъ — преди и следъ обѣдъ — оставатъ въ учебната стая, докато излизатъ всички курсисти, съответно ученицитѣ.

§ 64. Преподавателитѣ и образцовитѣ учители следятъ грижливо курсиститѣ и ученицитѣ и, когато забележатъ съмнителни или заболѣли вече отъ заразна болестъ, съобщаватъ веднага на преподавателъ-лѣкаря.

§ 65. Преподавателитѣ, образцовитѣ учители и курсиститѣ следятъ за поведението на ученицитѣ отъ образцовата гимназия, съ еднаква вискателностъ вънъ и въ гимназията.

За всѣка нередовностъ и лошо държане тѣ имъ правятъ бележки, даватъ имъ съвети и съобщаватъ, ако е необходимо, на съответния класенъ наставникъ.

§ 66. Преподавателитѣ и образцовитѣ учители не могатъ да заематъ и размѣстватъ седмичнитѣ си уроци, безъ знание на директора.

§ 67. На преподавателитѣ и образцовитѣ учители се забранява:

а) да се занимаватъ съ занаятъ, търговия или друго занятие, което имъ прѣчи да изпълняватъ длъжноститѣ си, както и да извършватъ действия, уронващи достойнството на службата имъ, а именно: лихварство, комарджийство, буйство, приянство, развратъ, саморазправа, предводителстване на тълпи, оскърбление върванията на населението, вземане отговорно мѣсто въ политически организации и всички други действия, забранени и наказуеми по общитѣ закони на страната — чл. чл. 67 и 69, въ връзка съ чл. 121 отъ з. н. п.;

б) да се изказватъ предъ ученицитѣ и предъ курсиститѣ или предъ населението противъ религията, нравствеността, нередовността и държавния строй — чл. 70 отъ з. н. п. Обратио: тѣ винаги трѣбва да бждатъ проникнати отъ съзнанието, че сѣ само учители и възпитатели, но сѣ и истински и доблестни дейци на културния и нравствения фронтъ на страната и сѣ спойка за пълно вътрешно, духовно единство на всички членове на българската народна общностъ;

в) да заематъ платени длъжности при кредитни учреждения, сдружения и кооперации.

Тѣ могатъ да бждатъ само идейни съветници и ръководители въ тия учреждения, сдружения и кооперации.

§ 68. Преподавателитѣ и образцовитѣ учители не могатъ да приематъ подарѣци, въ каквато и форма да бжде, или похвални и благодарителни адреси отъ курсиститѣ и ученицитѣ или тѣхнитѣ близки, както и да ги използватъ за частна работа.

§ 69. Преподавателитѣ и образцовитѣ учители бдятъ за усѣха, поведението, трудолюбие, реда, точността, изпълнителността, благовъзпитаността и народностнитѣ прояви на курсиститѣ съ еднаква вискателностъ вънъ и въ института, както и за редовното имъ посещение за учебни занятия.

За всѣка нередовностъ или лошо държане имъ правятъ бележки и съобщаватъ своевременно на съответния ръководителъ.

§ 70. Преподавателитѣ и образцовитѣ учители се отнасятъ съ курсиститѣ кротко и съ самообладание и не употребяватъ думи, изрази и загатвания, обидни за тѣхъ или семействата имъ.

§ 71. Забранява се на преподавателитѣ да въздействуватъ чрезъ преподаването или въ разговори съ курсиститѣ партийно и политически или пъкъ да засѣгатъ странични въпроси, които не могатъ да се използватъ за възпитателно въздействие.

§ 72. Забранява се на преподавателитѣ и образцовитѣ учители да се критикуватъ помежду си, предъ курсиститѣ и ученицитѣ или предъ общественото.

Тѣ трѣбва да избѣгватъ разговори и действия, които биха уронили дължимата имъ почитъ.

Забранено е на преподавателитѣ и образцовитѣ учители да се разправятъ въ вестницитѣ по въпроси отъ кръга на училищната имъ дейностъ.

За обиди и клевети, които уронватъ достойнството имъ, исатъ законна защита отъ директора и отъ министерството.

§ 73. Ако нѣкой преподавателъ или образцовъ учителъ не може по уважителни причини да се яви на занятия или на други служебни задължения, той трѣбва да уведоми за това писмено директора най-малко единъ часъ по-рано.

Въ случай на заболяване до три дни, предварително писмено уведомява директора.

§ 74. Никой преподавател или образцовъ учител не може да отсъствува безъ разрешенъ отпускъ.

Преподавател или образцовъ учител, който ще отсъствува повече отъ три дни иска отпускъ по установения редъ.

Медицинското свидетелство, съ което се иска отпускъ се приподписва отъ преподавател-лѣкаря, ако не е издадено отъ него (образецъ № 2).

§ 75. Отпускъ по болестъ за повече отъ месецъ се разрешава въз основа на протоколъ отъ комисия, назначена съ заповѣдъ на директора и съставена отъ представител на института и отъ двама лѣкари, отъ които поне единъ на държавна служба (чл. 44 отъ закона за държавните служители).

§ 76. Заявленията за отпускъ се изпращатъ въ министерството съ надписъ, въ който се отбелязва:

а) колко дневенъ отпускъ и по какви причини е използвалъ преподавателътъ или образцовия учител презъ годината и отъ кого е билъ разрешенъ, като се посочватъ вумерата и датитъ на разрешенията;

б) съгласието на директора, когато и колко време;

в) мнение на директора.

Въ надписа на заявлението за дългосроченъ отпускъ по болестъ (3 месеца до 1 година) чл. 73 отъ з. н. п. — се отбелязва още, дали преподавателътъ или образцовият учител се е ползвалъ вече презъ службата си съ дългосроченъ отпускъ по болестъ, когато и колко време.

§ 77. Преподавател или образцовъ учител, който е използвалъ 3-месеченъ или по-дълъгъ отпускъ, преди да вземе мѣстото си, представя медицински актъ за здравното си състояние, подписанъ отъ двама лѣкари — по възможностъ същитъ, които сѫ подписали протокола за отпускъ — и не започва работа, докато министерството не се произнесе по представения медицински актъ.

§ 78. Преподаватели или образцови учители, повикани въ сѣдилища и комисии, както и тѣзи, които се явяватъ на изпитъ въ връзка съ службата, или сѫ поставени подъ карантина, уведомяватъ директора за времето, презъ което ще отсъствуватъ и смѣтатъ въ служебенъ отпускъ.

Отсъствията се удостоверяватъ съ документъ.

§ 79. Преподавател или образцовъ учител може да отсъствува презъ годината по домашни причини най-много до 10 дни непрекъснато или на части, за което иска разрешение отъ директора (§ 10, т. 20, ал. 1).

§ 80. За неоправдани отсъствия цѣли дни, преподавателитъ и образцовитъ учители се лишаватъ отъ заплатата за съответните дни, за единъ учебенъ часъ се глобяватъ съ 1/4 отъ дневната заплата, а за неоправдано отсъствие отъ преподавателския, съответно класния или общия съвети, се глобяватъ половина отъ дневната заплата.

§ 81. Три неоправдани закъснения се смѣтатъ едновременно неоправдано отсъствие.

Закъснѣли се смѣтатъ тѣзи, които сѫ дошли въ института до 10 минути следъ започване на занятията или съвета.

§ 82. Редовно отсъствуване безъ разрешенъ отпускъ влѣче и дисциплинарно наказание.

§ 83. Преподавател или образцовъ учител, който е поискалъ отпускъ, не може да го използва докато не получи съобщение, че му се разрешава. При явно неотложни нужди и особени случаи, поисканият отпускъ може да се използва веднага, но съ знанието на директора и при лична отговорност на преподавателя или образцовия учител.

§ 84. Сумитъ, добити отъ лишаване заплата за неоправдани отсъствия се внасятъ на приходъ въ пенсионния фондъ — чл. 127 отъ з. н. п. и § 68 отъ този правилникъ.

Лишаването отъ заплата се извършва отъ директора съ заповѣдъ.

Днитъ, презъ които преподавателитъ или образцовитъ учители сѫ лишени отъ заплатата, не се смѣтатъ за изслужено време и за тѣхъ не се трѣбва заплата и не се изчисляватъ при повишаване за прослужено време.

§ 85. Презъ училищните ваканции, преподавателитъ и образцовитъ учители, ако отпътуватъ нѣкъде, оставятъ адреса си на директора.

За отпътуване въ чужбина, тѣ искатъ чрезъ директора своевременно разрешение отъ министерството.

§ 86. Преподаватели или образцови учители, които не изпълняватъ задълженията си, подлежатъ на наказание, споредъ степенята на провинението, съгласно чл. 127 отъ закона за народното просвѣщение.

Наказанията, „напомяне“ и „бележка“ се налагатъ отъ директора.

За по-големи провинения се постѣпва по реда, установенъ въ поменатия членъ 127 отъ з. н. п.

§ 87. Дежурнитъ образцови учители се явяватъ въ института четвъртъ часъ преди да започнатъ занятията.

Междучасията прекарватъ между ученицитъ — въ коридоритъ или въ двора на института.

При влизане на ученицитъ тѣ следятъ и за чистотата и изправността на обѣклото.

§ 88. При всички излети, шестивъ, беседи и други организирани отъ института, преподавателитъ и образцовитъ учители придружаватъ курсиститъ, съответно ученицитъ си.

§ 89. Забранява се на преподавателитъ и образцовитъ учители да препорѣчватъ на курсиститъ и ученицитъ отъ нѣде да си набавятъ потребни или сами да имъ продаватъ или набавятъ.

§ 90. Образцовитъ учители въвеждатъ по възможностъ еднообразни ученически потребни.

§ 91. Забранява се на преподавателитъ и образцовитъ учители да даватъ частни уроци на курсисти отъ института и ученици отъ образцовата прогимназия и да имъ препорѣчватъ учители или преподаватели за частни уроци по който и да било учебенъ предметъ.

Съ знанието на директора тѣ могатъ да даватъ уроци на частни лица, а съ разрешение на министерството — и въ частни или подъ друго ведомство училища.

Министерството може да отнеме даденото разрешение на преподаватели, които занемаряватъ прѣката си работа.

§ 92. Забранява се на преподавателитъ и образцовитъ учители да откриватъ курсове по танци.

§ 93. Забранява се да даватъ частни уроци въ помещението на института и образцовата прогимназия.

§ 94. Преподавателитъ и образцовитъ учители не участвуватъ въ изпитни комисии, предъ които се явяватъ лица, на които сѫ преподавали частни уроци, и, ако попаднатъ случайно въ подобна комисия, съобщаватъ веднага на директора.

§ 95. При поправителнитъ, годишнитъ и окончателнитъ изпити, за изпитването на петъ курсиста или за асистиранието на десетъ курсиста, лекторитъ получаватъ възнаграждение въ размѣръ на възнаграждението имъ за единъ урокъ.

VI. ПРЕПОДАВАТЕЛЪ-ЛѢКАРЬ.

§ 96. За здравно-хигиеничната страна на учителскитъ институти и образцовитъ прогимназии се грижи редовенъ преподавател-лѣкарь.

§ 97. Преподавател-лѣкарятъ проучва всички условия и причини, които влияятъ врѣдно върху тѣлесното и душевно здраве на преподавателитъ, учители, курсиститъ, ученицитъ и на останалитъ служители при института и образцовата прогимназия и взема нужднитъ мѣрки, за да ги отстрани.

Той е съветникъ на директора по здравното състояние на курсиститъ и ученицитъ и по хигиената въ института.

§ 98. Преподавател-лѣкарятъ води обучението по хигиена.

Нему не се възлага класно наставничество и дежурство.

§ 99. Той има кабинетъ и чакална, снабдени съ следнитъ необходими прибори и инструменти:

1. Кушетка, работна маса и столъ.
2. Инструменти за перкусия и аускултация.
3. Прибори за антропометрически изследвания.
4. Прибори и инструменти за изследване зрението, слуха и психическитъ функции.
5. Хирургиченъ инструментариумъ, превързоченъ материалъ, както и необходимитъ лѣкарства за даване първа медицинска помощъ.
6. Дезинфекционни химикали.
7. Микроскопъ.
8. Прибори и реактиви за най-необходимитъ изследвания на урината, хречкитъ и пр.
9. Шкафове за инструменти, лѣкарства и картотека, както и за всички други прибори, необходими за службата му.

§ 100. Преподавател-лѣкарятъ има следнитъ права и задължения:

1. Прави въ началото и края на учебната година съ помощта на преподавателя по тѣлесно възпитание антропометрически прегледи на курсиститъ и ученицитъ отъ образцовата прогимназия, по упѣтвания, дадени отъ министерството.

Първиятъ прегледъ извършва въ първата половина на октомврий, а вториятъ — въ втората половина на май.

2. Извършва единъ пътъ въ годината обстоенъ медицински прегледъ на всички курсисти и ученици.

Слаботѣлесни или застрашени здравно курсисти и ученици държи подъ постоянно наблюдение.

Медицинскитъ прегледи извършва на групи отъ три до петъ души въ часоветъ по техническитъ предмети

при замѣстничество, а по споразумение съ съответнитѣ преподаватели — и въ часоветѣ по други предмети.

Даннитѣ отъ антропометрическитѣ и медицинскитѣ прегледи се вписватъ въ здравнитѣ карти.

3. Преглежда въ амбулаторията презъ първия часъ на учебнитѣ занятия заболѣлитѣ курсисти и ученици, като вписва въ амбулаторната карта за всѣки прегледъ диагнозата, дадения съветъ и отпускъ.

Внезапно заболѣлитѣ курсисти и ученици преглежда въ всѣко време презъ учебнитѣ занятия.

4. Дава бележка на курсиститѣ и ученицитѣ, за да оправдаятъ отсъствията, направени по болестъ, когато болестта е установена лично отъ него, провѣрва и приподписва свидетелствата, издадени отъ други лѣкари, дава мнение по отпускитѣ на заболѣли и тѣлесно слаби курсисти и ученици, както и за такива, които напускатъ училището по болестъ.

Дава медицинско свидетелство на курсисти и ученици, които следва да бѣдатъ освободени за известно време отъ техническитѣ предмети.

Приподписва медицинскитѣ свидетелства на преподавателитѣ при института, издадени отъ външни лѣкари и дава мнение за болестта и размѣра на отпуската.

5. Преглежда и лѣкува безплатно въ амбулаторията, преподавателитѣ, учителитѣ, институтскитѣ чиновници и прислужницитѣ, а по нареждане на директора и у дома имъ.

6. Постоянно бди и провѣрва чистотата въ училището, като преглежда най-малко два пѣти седмично всички помещения, двора и игрището, взема си бележка за нередовноститѣ, иска веднага отъ директора да бѣдатъ отстранени и дава нуждитѣ наставления на прислужницитѣ отъ гледище на училищната хигиена.

7. Води санитарната книга, въ която излага всѣки месецъ какви противоздравни недостатѣци е забелязалъ, какви заразни болести е намѣрилъ, какви мѣрки смѣта да предприеме и пр.

Това изложение се приподписва всѣки месецъ отъ директора, който нарежда изпълнението на препоръчанитѣ мѣрки.

8. Идва въ училището презъ учебнитѣ дни 20 минути преди започване на занятията — три часа преди и два часа следъ обѣдъ, когато занятията сѣ предобѣдни и следобѣдни, и полуденъ, когато занятията сѣ полудневни.

9. Посещава безплатно въ домоветѣ курсисти и ученици, заболѣли отъ заразна болестъ, както и заболѣли бедни курсисти и ученици, а по нареждане на директора и други тежко заболѣли курсисти.

10. Извънредно направени отъ лѣкаря разходи за бедни курсисти се посрѣщатъ отъ фонда „Бедни курсисти и трапезарии“, а за прогимназиални ученици — отъ фонда „Бедни ученици“ или фондъ „Трапезарии“.

11. Контролира хигиеничното състояние на учебното помещение, кабинети, трапезарии и др.

12. Опредѣля общия хигиеничен режимъ на живота въ пансионитѣ и следи по-специално за доброкачествеността на храната и начина на приготвянето въ трапезариятѣ.

13. Грижи се да се прокара принципътъ на умствената хигиена при съставяне на седмичната програма и при провеждане на обучението.

14. Грижи се да се спазватъ научнитѣ принципи при обучението по тѣлесно възпитание.

15. Преподавателъ-лѣкарьтѣ заведва психофизична лаборатория и прави съ близкото сътрудничество на педагожитѣ психофизиологични изследвания на ученици отъ образцовата прогимназия въ връзка съ педологията и практическото изучаване на душевния и тѣлесенъ животъ на детето.

16. Прави, въ сътрудничество съ учителтъ-педагогъ, индивидуални проучвания на курсиститѣ съ огледъ на тѣхната пригодностъ за учителска професия.

17. Опредѣля ученицитѣ отъ образцовата прогимназия, които се нуждаятъ отъ лѣкуване и лѣтовища.

§ 101. Въ края на всѣко полугодие преподавателъ-лѣкарьтѣ докладва на общия съветъ за хигиената на училището, за здравното състояние и тѣлесното развитие на курсиститѣ и ученицитѣ и за резултатитѣ отъ своитѣ изследвания, както и за всѣки заболѣлъ отъ туберкулоза курсистъ или ученикъ, като предлага и мѣрките, за подпомагане на заболѣлия, ако е беденъ.

§ 102. При всѣки удобенъ случай — свободенъ часъ, поява на нѣкоя епидемия и др. — както и предъ събрания на курсиститѣ въ дружества, преподавателъ-лѣкарьтѣ държи беседи като същевременно се стреми да насажда у курсиститѣ здравни навици и да ги превъзпитава здравно.

§ 103. Всѣка година преподавателъ-лѣкарьтѣ урежда курсове за курсисти-хигиенисти, които запознава съ началата на училищната и ученичката хигиена и на първа медицинска помощъ.

§ 104. Преподавателъ-лѣкарьтѣ следи най-зорко дали се появяватъ заразни заболявания между ученицитѣ, курсиститѣ, учителитѣ, преподавателитѣ и други служащи въ института.

Когато установи заразна болестъ, или му се съобщи, че нѣкой курсистъ, или ученикъ или членъ отъ семейството на курсиста или ученика е заболѣлъ, ведно съ директора взема мѣрки да не се разпространи болестта.

Когато случантъ отъ заразна болестъ зачестятъ, внася чрезъ директора обосновано искане до мѣстния хигиенически съветъ да се затвори за известно време съответната паралелка или цѣлния институтъ.

Преписъ отъ това искане се изпраща въ министерството.

§ 105. Преподавателъ-лѣкарьтѣ провѣрва единъ пѣтъ въ годината здравното състояние на служителитѣ, като следи внимателно дали има предразположени или заболѣли отъ туберкулоза.

§ 106. Преподавателъ-лѣкарьтѣ съдействува при уреждане и ръководене на трапезарията при института и подпомага директора и ръководителитѣ, когато опредѣлятъ кои курсисти да се приематъ въ тѣхъ.

Той бди за реда и хигиената въ кухнята и трапезарията и съдействува за насаждане на здравни навици у курсиститѣ.

§ 107. Участвува при избора на мѣстото и дава мнение по програмата и плановѣтѣ за строежъ на училищни сгради, постройки или при наемане на частни здания за нуждитѣ на института.

§ 108. При студъ, 25° подъ нулата и повече по предложение на преподавателъ-лѣкаря и решение на общия съветъ занятията се прекратяватъ за два дни.

Ако студовѣтѣ продължаватъ, днитѣ се увеличаватъ по сѣщия редъ.

§ 109. Учителъ-лѣкарьтѣ прави предъ общия съветъ въ началото и въ края на учебната година докладъ за своята дейностъ.

Първиятъ докладъ, който поднася най-късно до 30 ноемрий обхваща хигиеничното състояние на сградата при започване на занятията, подобренията, направени презъ ваканцията, броя на курсиститѣ и ученицитѣ и разпредѣлението имъ по класни стаи — съ огледъ на пространството, което се пада на курсистъ или ученикъ, преценка за здравното състояние и тѣлесното развитие на курсиститѣ въ сравнение съ тѣлеснитѣ измѣрвания въ края на предходната учебна година и добититѣ при антропометричния прегледъ въ началото на годината резултати.

Вториятъ докладъ обхваща подробно цѣлата дейностъ на лѣкаръ презъ годината, таблицитѣ и даннитѣ, които се искатъ отъ министерството, резултатитѣ отъ специалнитѣ изследвания, хигиеничното състояние на училищната сграда и мѣрките, които трѣбва да се взематъ презъ ваканцията за подобрене хигиеничнитѣ условия въ института.

Къмъ тоя докладъ се прибавятъ здравни карти и анкетнитѣ листове на курсиститѣ и ученицитѣ, заболѣли отъ активна туберкулоза.

VII. ОБУЧЕНИЕ И ВЪЗПИТАНИЕ.

A. Учебно и неучебно време.

§ 110. Учението въ институтитѣ за прогимназиални учители трае две години.

Всѣка година се дѣли на две полугодия:

Зимно полугодие отъ 20 септемврий до 30 декемврий и лѣтно отъ 21 януарий до 5 юний — за първи курсъ и до 25 май за втори курсъ, следъ които дати започватъ изпититѣ.

Теоретическитѣ изпити почватъ на 10 юний за курсиститѣ отъ първи курсъ и на 1 юний за курсиститѣ отъ втори курсъ, а ако нѣкои отъ днитѣ сѣ неприсѣствени — на следващия день.

Практическитѣ изпити за втори курсъ се произвеждатъ между 1 априлъ и 24 май.

§ 111. Учебнитѣ занятия се откриватъ съ молебень и водосветъ, следъ което директорътѣ произнася напѣтственое слово.

§ 112. Курсиститѣ привѣршватъ учението и изпититѣ си съ тържествено утро най-късно до 12 юлий, когато се раздаватъ свидетелствата за учителската правоспособностъ. Точната дата — празниченъ день се опредѣля отъ общия съветъ.

§ 113. Седмичнитѣ часове на курсиститѣ не могатъ да бѣдатъ повече отъ 34. Въ това число влизатъ и часоветѣ за практически упражненія, конференции и критика.

§ 114. През учебното време курсистите и учениците се освобождават от занятия в института:

- а) през всички неделни дни официални празници;
- б) на 2 ноември и 25 май;
- в) от 31 декември до 20 януари включително — коледен разпуск;
- г) от Велика сряда до Томина неделя — Великденски разпуск;
- д) на деня, определен за патронен празник на института и образцовата прогимназия;
- е) от деня на тържественото утро до 19 септември включително — летен разпуск.

Б. Разпределяне на предметите и уроците.

§ 115. Предметите и седмичните уроци се разпределят между преподавателите в края на годината, като разпределянето се изпраща в министерството до 15 юлий.

При промяна в броя на паралелките, се прави ново разпределяне, което се изпраща на 20 септември.

Извънредни часове, във от предвидения в програмата редовни и извънкласни занятия, не се допускат.

§ 116. Уроците по всички предмети в кусовете, хоспитализацията и практическите упражнения траят по 45 минути непрекъснато, а почивките между уроците по 15 минути.

Занятията са предобядни и следобядни като започват и свършват с установения молитви.

§ 117. Началото на учебните занятия през деня според годишното време и местни условия, се определят от директора на института.

§ 118. Седмичните уроци се разпределят така, че да не се претрупват курсистите и учениците с трудни уроци в едни, а с леки — в други дни.

§ 119. По рисуване, ръчна работа, ръководиле, практически занятия и конференции могат да се вземат два урока по ред един след друг, а по останалите предмети — с разрешение на министерството.

В. Приемане на курсисти.

§ 120. В I курс на институтите за прогимназиални учители се приемат младежи от двата пола с състезателен изпит.

§ 121. Кандидатите, които желаят да бъдат допускани до състезателен изпит, за да постъпят в института, трябва да отговарят на следните условия:

1. Да са българи, български поданици и от източно-православно възрождение.
2. Да са здрави, да нямат особени телесни недостатъци, които биха им пречили на учителската работа и да не страдат от някоя мъчно излечима и заразна болест.

3. Да не са осъждани, да не са под съд и следствие, да не са уличавани в противодържавни, противонародни и противорелигиозни прояви.

4. Да не са по-възрастни от 25 години.

5. Да са завършили с зрелостен изпит народна гимназия или духовна семинария с успех най-малко добър (4), примърно поведение и по трудолюбие, ред, точност, изпънителност и благовъзпитаност, да имат оценка „добра“, а по народностни прояви „образцова“.

§ 122. Състезателен изпит за приемане на курсисти в институтите за прогимназиални учители се произвежда в началото на всяка учебна година от 5 до 15 септември.

§ 123. Кандидати, които желаят да се явят на състезателен изпит, подават най-късно до 1 септември включително заявление до директора на съответния институт, придружено с следните документи:

1. Свидетелство за зрелост.
 2. Кръщелно свидетелство.
 3. Медицинско свидетелство.
 4. Уверение за благонадеждност, издадено от съответната гимназия, ако кандидатът иде от гимназия, от общината, а ако не е бил на държавна служба или от началника на учреждението, где е служил, ако е бил на служба.
 5. Свидетелство за съдимост.
 6. Уволнителен билет или призивно свидетелство.
- Забележка. Сираците от войните, децата на пострадали и инвалидите от войните и децата на учителите представят още и удостоверение за качеството им на такива.

§ 124. Преди състезателния изпит кандидатите се подлагат на медицински преглед от двама лекари (лекар и лекарка) и един преподавател (преподавателка) по телесно възпитание, назначени от директора.

На медицинския преглед трябва да се установи, че кандидатът е здрав, без физически и други скрити не-

достатъци, които биха пречили на учителската работа, че не страда от някоя мъчно излечима или заразна болест и че има нормален слух и зрение.

§ 125. При медицинския преглед се прави:

- а) рентгенова снимка;
- б) проверка на общото здравно състояние;
- в) проверка на сътивата;
- г) чрез специално подбрани телесни упражнения се установяват качества от значение за учителя, като първа гавина, стройност, телесна дееспособност и др.

§ 126. Не се приемат до състезателен изпит за курсисти кандидати:

1. Съ телесни и душевни недостатъци;
2. Съ хронически заболявания и предразположения към тях.

3. Съ дефекти на зрението — едноочна слъпота, намалено зрение над 4 диоптъра, цветна слъпота.

4. Съ дефекти на слуха — намален слух на двете уши за шепот под 6 метра.

5. Съ скжени и ненормални крайници и силно изкривено тѣло.

§ 127. За медицински преглед на кандидатите комисията съставя протокол и докладва резултатите в заседание на общия съвет, който подбира одобрените и ги допуска до състезателен изпит.

Неодобрените на медицинския преглед кандидати не се допускат до състезателен изпит.

§ 128. Състезателният изпит се полага по изработена от министерството програма и се състои в:

- а) писмен изпит;
- б) усетен изпит за преценка на интелигентността и културно-обществени интереси;
- в) проверка на художествено-музикалните способности.

§ 129. Писмения изпит се произвежда, за да се установи общата и езикова култура на кандидата.

§ 130. Писмен изпит се прави върху обща тема, изработена в продължение на два часа.

Тема за изпита се определя от преподавателя по български език, в сътрудничество на преподавателя по педагогика.

§ 131. Писмените работи се преглеждат от тричленна комисия и се оценяват по съдържание, стил и правопис.

§ 132. Устният изпит за преценка на интелигентността и културно-обществените интереси цели да не се протърсват знанията на кандидатите, придобити в училище, често пъти само заучени, а

1. Да се прецени разсъдливостта, остроумието, логична последователност при мисленето, досетливостта и наблюдателността.

2. Да се открият отношенията на кандидата към семейството, училище, общество, народ, държава, религия, изкуство, нравственост, наука и пр.

§ 133. Устният изпит за преценка на интелигентността и културно-обществените интереси се произвежда чрез беседа по зададени с билетче въпроси.

При беседата кандидатите трябва да анализират, да сравняват и изясняват понятия, изрази, народни поговорки, басни, картини и т. н., които имат тѣсна връзка с семейство, училище, общество, народ, държава, религия, наука, нравственост и пр.

§ 134. Устният изпит трае най-много 30 минути за всеки кандидат и се произвежда от тричленна комисия, в която единият е педагог.

§ 135. Изпитът за проверка на художествено-музикалните способности цели:

1. Да се проверят гласовите данни, слуха и ритмичното чувство на кандидата.

2. Да се провери способността на кандидата да схване и възпроизведе формата и отношението между частите на предметите, както и външните им белези, по които си приличат и различават.

§ 136. Изпитът за преценка на музикалните способности чрез възпроизвеждане на тонове, проверка на ритмичното чувство и изпълнение на леки пѣсни става от комисия, в която участва и преподавател музикант. Той трае най-много 10 минути.

§ 137. Изпитът за проверка на художествената сръчност става чрез рисуване от натура на предмети от туш и креда. Той трае до 2 часа.

Рисунките се оценяват от тричленна комисия, състояща се от двама преподаватели, от които единият художник и един образцов учител.

Оценките от изпита по пѣние и рисуване са отделни и независими една от друга.

Забележка. След като свърши проверката на художествено-техническите сръчности, на кандидатите се

съобщават оценките от тази проверка. Кандидатите посочват тогава кой предмет (музика или рисуване) ще изучават. При пресмътане на общата оценка се взема предвид получената бележка по избрания предмет.

§ 138. Оценките за приемане в института са:

1. Общ срѣден успѣх отъ закрѣплената бележка на зрѣлостното свидетелство.

2. Обща незакрѣплена оценка отъ писмения изпитъ.

3. Бележката отъ устния изпитъ по интелигентност и културно-обществени интереси.

4. Оценката по пѣние или рисуване, по изборъ.

§ 139. Оценките се правятъ по шестобална система.

§ 140. Окончателниятъ успѣх е незакрѣплениятъ сборъ отъ отдѣлните бележки.

Изпитътъ се смѣта издържанъ, ако нито по единъ изпитъ състезателтъ не е получилъ слаба бележка.

§ 141. За всѣки видъ изпитъ се съставя особенъ протоколъ, въ който се вписва името на състезателя, по какво е изпитанъ и оценката отъ изпита.

§ 142. Протоколътъ се подписва отъ членоветъ на комисията и се представя на директора.

Следъ като се свършатъ всички изпити, резултатите се разглеждатъ въ заседанието на преподавателския съветъ на института и се определя успѣха на всѣки състезателъ.

§ 143. Издържалитъ успѣшно състезателния изпитъ кандидати се поддрѣждатъ по реда на успѣха въ два отдѣлни списъка — за младежи и за девичи.

§ 144. По тѣзи списъци се подбира предвидениятъ брой кандидати за курсисти по реда на успѣха имъ.

При равенъ успѣхъ предпочитатъ се ония кандидати, които иматъ по-висока обща оценка отъ зрѣлостното свидетелство и писмената работа.

§ 145. Приетитъ за курсисти кандидати се задължаватъ да се запишатъ въ определенъ срокъ и да внесатъ въ канцеларията необходимитъ такси.

§ 146. Отказалитъ се кандидати се замѣстватъ съ следващитъ по редъ на успѣха състезатели.

Замѣстване на отказали се или напустили курсисти следъ 30 октомврий не се разрешава.

§ 147. Следъ свършване на всички изпити, съставя се ведомостъ, която съдържа имената на всички допустнати състезатели, гимназията, която сж завършили, оценките отъ зрѣлостното свидетелство и състезателния изпитъ, общия окончателенъ успѣхъ и поредния номеръ по реда на общия успѣхъ на състезателитъ.

Преписъ отъ тази ведомостъ се изпраща въ Министерството на народното просвѣщение за сведение.

§ 148. Всички протоколи, списъци и ведомости отъ медицинския прегледъ и състезателния изпитъ се подписватъ въ специално дѣло и се палятъ въ архивата на института.

Г. Записване на курсиститъ.

§ 149. Всички курсисти се записватъ отъ 15 до 19 септемврий включително отъ директора на института.

§ 150. По уважителни причини директорътъ записва най-късно до 15 октомврий, следъ която дата записване може да стане само по решение на общия съветъ и то ако броятъ на курсиститъ въ паралелките не е попълненъ.

§ 151. Всѣки приетъ кандидатъ въ началото на постѣпването си се записва по предметитъ на единъ отдѣлъ и свършва курса на института като редовенъ прогимназиаленъ учител по този отдѣлъ (чл. 168 отъ закона за народното просвѣщение).

§ 152. При записването си курсиститъ предаватъ въ дирекцията надлежно попълненъ именикъ и портретъ и получаватъ срещу заплащане лична карта съ портретъ, подпечатанъ съ печата на института и подписана отъ директора (обр. № 4).

Личната карта удостоверява званието и личността на курсиста и служи за документъ на зачетенитъ му презъ учебната година полугодия.

Тя носи пореднитъ нумера на курсиста отъ списъка на курсиститъ въ института и отъ главната класна книга.

§ 153. Курсистъ, който загуби личната си карта получава отъ дирекцията дубликатъ, следъ като представи разписка отъ фонда „Бедни курсисти и трапезарии“, че е платилъ определената отъ общия съветъ стойностъ за дубликатъ.

Искането за дубликатъ се предявява съ молба.

§ 154. Курсиститъ се записватъ съ три имена: лично, бащино и семейно.

§ 155. Директорътъ задържа училищнитъ свидетелства на записалитъ се курсисти до края на учебната година, като веднага следъ записването поставя върху тѣхъ ясенъ печатъ „не е последно — не важи“ който съдържа и името на института на подпечатването.

Въ случай на съмнение той проверява презъ течение на годината истинността на училищнитъ свидетелства, както и на другитъ документи.

§ 156. Курсисти, които сж свършили първи курсъ на института съ годишенъ изпитъ, ако напустили, могатъ да бждатъ приети въ втория курсъ направо, безъ изпитъ, ако сж престояли вънъ отъ училището най-много три години.

Ако сж престояли вънъ отъ училището до 5 години, могатъ да бждатъ приети, следъ като издържатъ новъ годишенъ изпитъ по предметитъ отъ първи курсъ.

Престоялитъ повече отъ петъ години вънъ отъ училището не се приематъ, съ изключение на тѣзи, които сж учителствували, но полагатъ сѣщия изпитъ.

Новиятъ годишенъ изпитъ се полага въ началото на учебната година безъ право на поправителенъ изпитъ.

§ 157. Курсисти, които повтарятъ курса се приематъ безъ изпитъ, въ сѣщия курсъ, ако не сж загубили това право по други причини (възраст и др.)

§ 158. При записването си курсиститъ внасятъ определенитъ такси или подаватъ заявление съ нуждитъ документи за освобождаване — чл. 152 отъ закона за народното просвѣщение.

§ 159. Освобождаването отъ училищна и допълнителна такса става по решение на преподавателския съветъ въз основа на заявление отъ курсиста придружено съ единъ отъ следнитъ документи:

а) за беднитъ — свидетелство за бедностъ отъ съответната община, по установения образецъ;

б) за сираци отъ войнитъ, деца на военно-инвалиди и пострадали отъ войнитъ — удостоверение за това имъ качество, издадено отъ съответнитъ власти;

в) за деца на учители и служители — действащи и пенсионери — по ведомството на Министерството на народното просвѣщение, удостоверение, издадено отъ съответното училище или учреждение;

г) за освобождаване на братъ или сестра;

д) за намаление на училищната и допълнителната такса на децата на участничитъ въ войнитъ на фронта и носителитъ на ордена за храбростъ.

Заявлението съ документа се подава отъ курсиста при записването.

§ 160. Неосвободенитъ отъ такса и недоплатилитъ цѣлата такса, ако не я изплатятъ, се отстраняватъ отъ института и се смѣтатъ за доброволно напустили.

Училищната такса се събира, разпредѣля и изразходва съгласно правилника за училищнитъ такси въ срѣднитъ училища.

§ 161. Такситъ се внасятъ на два пѣти: първата половина — при записването въ началото на учебната година, а втората най-късно до 1 февруарий.

§ 162. Прехвърлянето на първокурсници отъ единъ отдѣлъ специални предмети въ другъ се допуска само въ изключителни случаи по решение на преподавателския съветъ най-късно до 30 октомврий.

§ 163. Смѣна на избрания технически предметъ (пѣние или рисуване, следъ направения веднажъ изборъ отъ курсиста не се допуска въ никакъвъ случай.

§ 164. Никой курсистъ не може да бжде освободенъ отъ изучаване на задължителнитъ въ института учебни предмети.

Освобождаване се допуска отъ упражнения по тѣлесно възпитание и то само временно, по причина на болестъ — не повече отъ 60 учебни дни, наведнажъ или на прекъсване, презъ учебната година.

Освобождаването става по решение на преподавателския съветъ, въз основа на докладъ отъ преподавателъ-лѣкарь.

Освободенитъ отъ упражнения по тѣлесно възпитание присѣствуватъ на занятията въ хоспитиранията и практиките по този предметъ презъ времето, презъ което сж освободени, безъ сами да практикуватъ или да взематъ участие въ упражненията.

§ 165. Упражненията въ училищния хоръ сж задължителни за всички курсисти, които по изборъ изучаватъ пѣние, а въ оркестрътъ на духова музика — по желание.

§ 166. Записалитъ се въ оркестръта, духовата музика или другъ незадължителенъ учебенъ предметъ курсисти подписватъ декларация, че не ще се откажатъ презъ течение на годината и че ще посещаватъ редовно съответнитъ часове.

Отсъствията се оправдаватъ по реда, по който се оправдаватъ отсъствията по задължителнитъ предмети.

Д. Напускане и премѣстване на курсиститъ.

§ 167. Курсиститъ могатъ да напускатъ института само, следъ като заявятъ писмено и изложатъ причинитъ за напускането си.

Курсистъ, който напусне института безъ да изложи писмено причинитѣ, губи право да следва института за прогимназиални и учители.

§ 168. Курсистъ, който напуска института по болестъ, трѣбва да представи медицинско свидетелство отъ преподавател-лѣкаря или, ако свидетелството е издадено отъ другъ лѣкарь, приписано и отъ преподавател-лѣкаря.

Решението за напускане по болестъ се взема отъ преподавателския съветъ следъ обстойна преценка.

§ 169. Курсисти отъ единъ институтъ могатъ да се премѣстватъ въ другъ въ началото и презъ течение на учебната година само по уважителни причини.

За тази целъ курсистътъ подава обоснована молба, приписана отъ родителитѣ или законния му настойникъ, ако е сиракъ.

Решение за премѣстване се взема отъ общия съветъ следъ обстойна преценка, следъ което молбата се праща до директора на института, въ който курсистътъ иска да се премѣсти, съ ходатайство да се приеме.

Курсистътъ се освобождава отъ института, следъ като се получи благоприятенъ отговоръ, че може да бѣде пристѣ, като му се даде съответно удостоверение или свидетелство и преписъ отъ здравната карта.

Курсисти, които се премѣстватъ, се записватъ въ съответния институтъ въ десетдневенъ срокъ отъ датата на удостоверението или свидетелството.

§ 170. Курсисти отъ първи курсъ, които напускатъ института или се премѣстватъ въ другъ институтъ, преди да завършатъ учебната година и нѣматъ никакви бележки за успѣха, поведението и трудолюбието, реда, точността и изпълнителността, благовѣзпитаността и народностнитѣ прояви, получаватъ отпускното удостоверение по образецъ № ... , въ което се отбелязва до кога сѣ следвали въ института, причинитѣ, по които напускатъ или се мѣстятъ, зачетенитѣ имъ полугодия и че сѣ платили училищна такса ... лева, срещу квитанция № ...

§ 171. Курсисти отъ втори курсъ, които напускатъ института или се премѣстватъ въ другъ институтъ, преди да положатъ окончателенъ изпитъ, получаватъ отпускно свидетелство за преходната година по образецъ № ... , което съдържа:

1. Предметитѣ на годишния изпитъ и оценкитѣ за успѣха.

2. Оценкитѣ за поведението, трудолюбието, реда, точността, изпълнителността, благовѣзпитаността и народностнитѣ прояви.

3. Резултатъ отъ годишния изпитъ.

4. Въ графата „забележка“ се отбелязва до кога сѣ следвали въ втория курсъ на института, причинитѣ за напускането (премѣстването), зачетенитѣ имъ полугодия и че сѣ платили училищната такса ... лева, срещу квитанция № ...

§ 172. Курсистъ, който изгуби отпускното си свидетелство или удостоверение, преди да получи дубликатъ, трѣбва да обезсили оригинала съ съобщение въ „Държавенъ вестникъ“.

§ 173. Курсисти, които продължаватъ учението си въ сѣщия институтъ, не получаватъ свидетелство.

Бележитѣ за успѣха, поведението, реда, точността, изпълнителността, благовѣзпитаността и народностнитѣ прояви, се съобщаватъ устно на курсиститѣ отъ съответнитѣ ръководители.

Е. Изпитъ и оценки.

§ 174. Успѣхътъ на курсиститѣ се оценява съ бележитѣ: отличенъ (6), много добъръ (5), добъръ (4), срѣденъ (3), слабъ (2) и лошъ (1).

Съ лошъ (1) се оценяватъ ония курсисти, които не владѣятъ никакъ материала, не отговарятъ на зададенитѣ въпроси или си служатъ съ измама. Това сѣ обикновено курсисти, които иматъ много малки способности, далечъ по-малки отъ необходимитѣ за даденъ курсъ, поради което тѣ не работятъ системно, а подготовката имъ е повърхностна, не могатъ да следятъ работата въ курса и сѣ принудени да бездействуватъ или да си служатъ съ неспособни срѣдства, за да получатъ поне тройка. Бележката лошъ (1) е изключение.

Съ слабъ (2) се оценяватъ ония курсисти, които не владѣятъ поне минимумъ отъ материала, който се изучава, необходимъ както за понататъшна работа въ сѣщия курсъ, а сѣщо така да следватъ съ успѣхъ въ по-горенъ курсъ. Ако такива курсисти отговарятъ, то отговоритѣ имъ обикновено сѣ повърхностни, несистемни и пълни съ неясноти. Тѣ запаметяватъ, но трудно или никакъ не разбиратъ. Стане ли пѣкъ нужда да прилагатъ знанията сѣ, то и да сѣ запаметили нѣкои познания, не могатъ да ги използватъ. Между курсиститѣ, които получаватъ слабъ успѣхъ, има различни категории: едни, които нѣ-

матъ необходимитѣ духовни сили и макаръ много да се трудятъ, недостатъчно успѣватъ; други, които не толкова, че нѣматъ по даденъ предметъ сили, колкото, че не желаятъ да работятъ и се отнасятъ леко къмъ задълженията си; трети, които сѣ при лоши условия за работа и не могатъ да се съсредоточатъ въ работата си. Духовниятъ развой на тия курсисти става много бавно.

Съ срѣденъ (3) се оценяватъ ония курсисти, които сѣ усвоили минимума отъ материала, безъ който не могатъ да работятъ успѣшно понататкъ презъ годината и да следватъ съ успѣхъ втория курсъ. Такива курсисти често сѣ трудолюбиви, примѣрни по поведение, стремятъ се да взематъ участие въ работата, но поради обикновенитѣ си духовни сили, придобиватъ едва минимума отъ знания и подготовка. Често това сѣ курсисти, които иматъ духовни сили, но поради слаба воля, липса на надзоръ отъ семейството, боледуване или други условия, не работятъ усилено и системно. При по-благоприятни външни условия и по-големи лични усилия тѣ биха могли да добиятъ по-добра подготовка и получатъ оценка поне добъръ (4).

Съ добъръ (4) се оценяватъ ония курсисти, които знаятъ основнитѣ части на материала, а то ще рече, тѣ иматъ добри духовни сили, работятъ усърдно и постоянно се интересуватъ отъ работата, проявяватъ значително самостоятелностъ въ разбиране на образователния материалъ, въ поставяне на въпроси и задачи, съ търсене на доказателства и изпълнение на задачи. Поради всичко това тѣ се развиватъ правилно и постоянно; усвояватъ и прилагатъ познанията, усъвършенствуватъ духовнитѣ си сили, разширяватъ интереситѣ си за работа и ставатъ все по-самостоятелни.

Езикътъ на тия курсисти рѣзко се отдѣля отъ езика на онѣзи, оценки съ лошъ, слабъ и срѣденъ; логиченъ е, правилненъ и изразителенъ. Тѣ почватъ да се грижатъ за него. Сѣщо важи и за външността на всѣка тѣхна работа, особено, ако се отнася до чертежи, писмени изложения, задачи и др. — проличава грижа за редъ, чистота, прегледност.

Много добъръ (5) получаватъ ония курсисти, които владѣятъ добре въ подробности материала. За да бѣде това на лице, тѣзи курсисти могатъ и трѣбва да могатъ да владѣятъ всичко ценно отъ материала, като го разбиратъ и прилагатъ къмъ нови, неразглеждани условия; да решаватъ и самостоятелно нерешавани въпроси и задачи подъ ръководството на преподавателя; да обобщаватъ и правятъ сполучливи изводи; да се задълбочаватъ въ разбирането на материала, било въ умението да откриватъ нови страни и факти въ него, било въ стремежа да навлизатъ въ нови области на културата и действителността. Тѣзи курсисти се отнасятъ въ висша степенъ критично, но шомъ се убедятъ иматъ духовни сили да поддържатъ и прилагатъ възприетото. При тѣхъ поведението отговаря на идейтѣ и обратно. Обикновено, за първи пътъ между курсисти съ много добъръ успѣхъ се срѣщатъ лица, които почватъ да влияятъ на курса и оставатъ негови духовни ръководители.

Онова, което отличава езика и външността на всѣка работа (чертежи, писмени работи и др.) на курсиститѣ, оценени съ добъръ (4), тукъ се срѣща въ много по-големи степени. Прочага повече съзнателна и постоянна грижа.

Съ отличенъ (6) се оценяватъ онѣзи курсисти, които владѣятъ основно материала и могатъ да си служатъ съ него самостоятелно. А това ще рече, че тѣ работятъ системно не само защото това се иска отъ тѣхъ, а защото е станало лична потребностъ, работятъ съзнателно, интересуватъ се отъ образователната работа и се задълбочаватъ въ нея. Дори и тогава, когато преподавателътъ е доволенъ отъ тѣхъ, тѣ не сѣ доволни отъ себе си и непрекъснато разширяватъ и увеличаватъ усилията си. При това, тѣ не се задоволяватъ съ даденото въ учебника или това, което училището иска отъ мнозинството или отъ курсиститѣ съ обикновени способности. Тѣ сами иматъ починъ, поставятъ си нови, трудни задачи и тогава търсятъ съдействието на училището. Нѣщо повече, тѣ, като работятъ въ висша степенъ самостоятелно, не само си поставятъ нови задачи за разрешение, но и често откриватъ нови, правилни методи за работа и решение на поставенитѣ задачи. Курсиститѣ, които получаватъ отличенъ успѣхъ, сѣ обикновено естественитѣ духовни ръководители на курса; съ работата си, съ задачитѣ и идеалитѣ, които преследватъ, съ себепроводството си, тѣ влияятъ върху съученици и ги подтикваатъ къмъ по-усилена образователна работа надъ себе си. Като работятъ усилено, тѣ сѣ и дисциплинирани: за тѣхъ дисциплината е дълбока, все по-съзнателна лична и обществена потребностъ. Тѣ всѣки день осъзнаватъ силитѣ си, надѣватъ се на себе си, но биждатъ, че ръководството на училището имъ е необ-

жидимо и затова го търсят и използват до висша степен. Не чакат училището да ги подтиква или принуждава да работят. Отзивчиви са към всяка ценна работа от страна на училището. Имат духовна възможност да довършат всяка почната работа и ѝ дадат строен вид. Ето защо, най-често чертите им са прегледни, хубави, добре разполагат задачите, често работят с уредител, а езикът им, усетът и писменът, е ясен, искрен, изразителен и убедителен.

§ 175. Освен оценката по успевае на всички курсисти се поставя оценка и по поведение, трудолюбие, ред, точност и изпълнителност, благовъзпитаност и народностни прояви.

§ 176. Поведението на курсистите се оценява с бележити: примърно (6), похвално (5), добро (4), средно (3), укорно (2), лошо (1).

§ 177. Трудолюбието се оценява с думите „образцово“, „добро“ и „незадоволително“.

Съ „образцово“ се оценяват курсисти, които са любови и постоянство извършват всяка възложена им или избрана по свой почин работа в училище или вън от него, съ „добро“ — които са търпение извършват възложената им или избрана от тях работа, но не винаги са нужното постоянство и готовност и съ „незадоволително“ — които проявяват леност и избягват да извършват възложената им работа в училище или вън от него.

§ 178. Редът, точността и изпълнителността се оценяват с думите „образцови“, „добри“ и „незадоволителни“.

Съ „образцови“ се оценяват курсисти, които обичат реда, точността и изпълнителността и ги проявяват във всички случаи, съ „добри“ — които полагат усилия да изпълняват своите училищни и извънучилищни задължения, но не са винаги редовни и точни, съ „незадоволителни“ — които са немарливи по отношение на реда, точността и изпълнителността.

§ 179. Благовъзпитаността се оценява с думите: „образцова“, „добра“ и „незадоволителна“.

Съ „образцова“ се оценяват курсисти, които са держането, външността и нравствените си постъпки се проявяват в училище и вън от него винаги като примърни младежи, съ „добра“ — които имат прилично държане и външност, но не винаги се проявяват като благовъзпитани младежи и съ „незадоволителна“ — които имат небрежна външност, грубо държане и проявяват наклонности към лоши постъпки.

§ 180. Народностните прояви се оценяват също с думите: „образцови“, „добри“ и „незадоволителни“.

Съ „образцови“ се оценяват курсисти, които са мисли, чувства и дѣла — при всички случаи — проявяват жив интерес и любов към българската народност, родина и държава, съ „добри“ — които също са мисли, чувства и дѣла проявяват интерес и любов към българската народност, родина и държава, но не винаги и в достатъчна степен и съ „незадоволителни“ — които съзнават своята народностна принадлежност, но са мисли, чувства и дѣла проявяват отрицателно отношение към българската народност, родина и държава.

§ 181. За основа на поведението, трудолюбието, реда, точността и изпълнителността, благовъзпитаността и народностните прояви всяка учебна година се взема оценката от преходната година.

§ 182. През течение на годината оценката на поведението може да се повишава или понижава от общия съвет по доклад на ръководителя.

Повишаването или понижаването на поведението се основава върху проявите на курсиста през полугодия и не се смѣта за наказание.

Понижаването и повишаването на поведението е само указание, дали курсистът е наказан и дали се е поправил.

§ 183. Оценките по трудолюбие, ред, точност и изпълнителност, благовъзпитаност и народностни прояви служат само като характеристика на курсистите и не оказват влияние върху успева и преминаването им в по-горен курс.

Тѣзи оценки се определят за всяко полугодие поотделно, а окончателно — в края на учебната година, от общия съвет по доклад на ръководителя.

§ 184. Оценките по успева, поведение, трудолюбие, ред, точност и изпълнителност, благовъзпитаност и народностни прояви се вписват в главната книга, както и в удостоверенията и свидетелствата за учителската правоспособност, които се издават на курсистите.

§ 185. След свършване на всеки отдел от учебния материал курсистите правят по него преговор под

ръководството на съответния преподавател, който същевременно и препитва.

В преговора всеки курсист е длъжен да взема участие и да отговаря на зададените му от преподавателя въпроси.

§ 186. Курсистите в института за прогимназиални учители полагат годишен и окончателен изпит. Окончателният изпит се прави по правилник и програма, изработени от министерството.

§ 187. Годишният изпит е само теоритически и се полага в края на първата учебна година, след свършване на първия курс в института, по всички изучавани учебни предмети.

§ 188. В края на втората учебна година, след свършване на втория курс в института, курсистите полагат окончателен изпит.

§ 189. Целта на годишния и окончателния изпит е да се види доколко курсистите са подготвени теоритически и практически за учители в народните прогимназии.

§ 190. До годишен изпит се допускат всички курсисти от I курс, които редовно са посещавали курса.

§ 191. Курсист, който на годишен изпит получи по всички предмети успева най-малко среден (3) минава в втори курс.

§ 192. Курсист, който на годишен изпит покаже слаб успева на три или повече предмети, повтаря курса, а ако и следната година покаже слаб успева на три или повече предмета, губи право да следва в института за прогимназиални учители.

§ 193. Курсист, който на годишен изпит получи слаб успева по един или два предмета, полага поправителен изпит в началото на следната учебна година.

Ако и на поправителен изпит получи слаб успева по един или два предмета, повтаря курса.

§ 194. Условно минаване на курсист в по-горен курс не се допуска по никой задължителен предмет в института.

§ 195. Курсист, който повтаря курса, ако на поправителен изпит получи слаб успева, също така губи право да следва в института за подготовка на прогимназиални учители.

§ 196. Курсист, който на годишния изпит остане в неустановен успева по който предмет, се счита за недовършил годината, ако своевременно не се посочат уважителни причини за неявяването си на изпит.

За целта курсистът подава молба за отлагане на изпита, придружено с необходимите документи. Молбата се разглежда от преподавателския съвет.

Курсист, комуто не се зачете годината, повтаря курса, ако не е забуйл това право по други причини.

§ 197. Курсистите могат по решение на преподавателския съвет да отложат годишния си изпит — дългият или част от него — по много уважителни причини, нещаствие в семейството — тежко заболяване, установено от преподавател-лѣкаря или от лѣкаря на държавна служба. Тѣ губят право да продължат изпита, ако са показали слаб успева на три или повече от онези предмети, на които се явили при отлагане на изпита си.

§ 198. Отложеният годишен изпит се произвежда в началото на следната учебна година заедно с поправителните изпити.

§ 199. Ако тѣзи, които отложат годишния си изпит, останат на поправителен, държат последния най-късно до 30 октомври включително.

§ 200. При продължително боледуване годишният изпит може да се отложи най-много три учебни години.

§ 201. Годишният и поправителният изпити се произвеждат от тричленна комисия, състояща се от преподаватели, по ред, установен от директора.

VIII. ДИСЦИПЛИНА.

A. Права и задължения на курсистите.

§ 202. Курсистите са длъжни да посещават редовно учебните занятия, да дохождат на време, да остават до края на уроците и да посещават задължително уредените семинарни и практически упражнения, хоспитиранти, практиките и конференциите.

§ 203. Всеки курсист е длъжен да взема, а също и да извършва и предава на време предвидените писмени работи. Той е длъжен да извършва всичко, което му е възможно от преподавателите и директора в връзка с учебните занятия в института.

§ 204. Курсистите са длъжни също да се държат прилично и с нужната почит към директора, преподавателите и учителите от образцовата прогимназия, а така също да се държат прилично и спрямо другите хора и помежду си. Тѣхното поведение вътре и вън от училището трябва да хармонира с задачите на училището.

Забележка: Въ прогимназията курсистите от II курс могат да бъдат помощници дежурни учители, но нямат право да налагат наказания на учениците от прогимназията, а могат само да ги съветват. За поважни простъпки съобщават на дежурния учител.

§ 205. Освен това курсистите сж длъжни:

1. Да пазят имуществото на института и образцовата прогимназия.

2. Да зачитат наредбите на училището и да се подчиняват на сжщитѣ.

3. Да пазят редъ и тишина презъ време на преподаването.

4. Да се подготвят уроци, да пишат редовно писмени сж работи, да бъдат готови и да отговарят, когато бъдат питани.

5. Да отбѣгват всѣкакви спрѣквания и саморазправии съ когото и да било, и изобщо да отбѣгват всичко, което може да развали доброто другарств помежду имъ и да ги представи предъ обществото като невѣзпитани.

6. Да уважават общественния редъ, да почитат органичѣ на властѣта и да изпълняват тѣхните разпоредби.

7. Навсѣкѣ да дават примѣръ на образцово държане и благовѣзпитаност като бъдещи учители.

§ 206. За нанесени, макаръ и по невнимание, повреди на училищни имоти, виновният курсистъ е длъженъ да заплати стойността на повредения предметъ или да поправи на своя смѣтка повредата.

Въ случай, че не се открие, кой е повредил нѣкой училищенъ имотъ, за повредата отговаря цѣлѣният курсъ, детъ е станала тя, или пѣкъ цѣлѣният институтъ — всички курсисти — ако повредата е станала въ коридоритѣ или други общи помѣщения.

§ 207. Никакви външни занятия не сж позволени презъ време на учебния часъ.

§ 208. Курсистите не могатъ да излизатъ въ време на занятията отъ стаята безъ разрешение отъ преподавателя.

§ 209. Всѣки курсистъ е длъженъ да извършва всичко посто му се възложи отъ преподавателитѣ и директора въ връзка съ учебнитѣ занятия въ института; предвиденитѣ писмени работи трѣбва да се извършватъ и предаватъ на време.

§ 210. Забранено е на курсистите да посещаватъ заведения, които биха могли да изложатъ тѣхното добро име.

§ 211. Забранено е на курсистите да правятъ демонстрации противъ училищния редъ или противъ разпореденията на училищната властъ.

Тѣ не могатъ да се отнасятъ за училищни работи на право въ Министерството на народното просвѣщение.

§ 212. Курсистите сж единични лица и не съставятъ корпорация, която да може да прави редовни събрания било въ помѣщението на зданието, било вънъ отъ него.

§ 213. Курсистите не могатъ да се занимаватъ съ политическия животъ.

§ 214. На курсистите се забранява да бъдатъ отговорни редактори и репортери на вестници, а сжщо така и да пишатъ статии, съ които излагатъ името на института.

§ 215. Съ разрешение на преподавателския съветъ, курсистите могатъ да образуватъ академически дружества. Уставитѣ на тѣзи дружества трѣбва да бъдатъ одобрени отъ преподавателския съветъ и утвърдени отъ Министерството на народното просвѣщение.

Членоветѣ на такива дружества могатъ да бъдатъ само курсисти отъ института.

Въ заседанията на дружествата не може да се развива политическа дейностъ.

Всѣко дружество има свой ръководител-преподавател въ института.

За отклонение отъ прѣката му целъ дружеството, следъ двукратни напомняния, се закрива по решение на преподавателския съветъ.

§ 216. Вънъ отъ учебното заведение курсистите, като граждани, отговарятъ за постѣпките си предъ общественитѣ власти съгласно законитѣ на страната и не могатъ да се затулятъ задъ званието си курсисти; но когато тѣхнитѣ постѣпки се отправятъ зле върху престижа на учебното заведение, виновнитѣ отговарятъ и дисциплинарно предъ управлението на последното.

§ 217. Курсистите сж отговорни и за всѣко нарушение на установената дисциплина вътре въ заседанието.

Напускането на института не освобождава отъ отговорност по дисциплинарни нарушения.

§ 218. Забранява се на курсистите да участвуватъ въ извънучилищни организации, да посещаватъ политически събрания, митинги, да участвуватъ въ политически шествия и манифестации, да получаватъ и разпространяватъ не-одобрени списания, брошури, книги и пр.

Курсистите, които не се съобразяватъ съ тѣзи наредби, се изключватъ за винаги отъ институтите.

§ 219. Курсистите се явяватъ въ института 1/4 часа преди да започнатъ преподаванията и го напускатъ следъ като свърши последното преподаване.

§ 220. Когато курсистъ отсъствува отъ занятия по болестъ за повече отъ два дни по редъ, длъженъ е да представи свидетелство отъ училищния лѣкаръ, за да оправдае отсъствието си. Последниятъ трѣбва да се оправдаятъ предъ ръководителя на курса най-късно 7 дни следъ като сж били направени.

§ 221. На заболѣлия курсистъ преподавателскиятъ съветъ може да разреши отпускъ най-много 60 учебни дни презъ учебната година прекъснато или непрекъснато.

§ 222. Курсистъ, който е отсъствувалъ повече отъ 60 дни презъ годината се счита за напусналъ института по болестъ.

За изключителни случаи разрешава министерството по х-датайство отъ преподавателския съветъ.

§ 223. За реда въ класната стая отговаря дежурниятъ курсистъ. То е длъженъ да съдействува на преподавателитѣ при провѣрка на отсъстващитѣ курсисти и, изобщо да извършва всичко, което улеснява класнитѣ занятия.

§ 224. Съ разрешение на преподавателския съветъ курсистите могатъ да си основатъ кооперативенъ столъ. Той се намира подъ надзора на ръководителъ, определенъ отъ съвета.

Кооперативния столъ се ръководи отъ уставъ, приетъ отъ преподавателския съветъ и одобренъ отъ министерството.

§ 225. За всѣкакви искания курсистите се отнасятъ всѣки поотдѣлно до ръководителя си. Колективни искания не се позволяватъ.

§ 226. Курсистите трѣбва да се носятъ помежду си прилично и другарски. Забранява имъ се да се обиждатъ и влизатъ въ саморазправа. Тѣ трѣбва да бъдатъ учтиви и внимателни къмъ всички служители въ института, а сжщо и къмъ всички лица, съ които се срѣщатъ.

§ 227. Забранено имъ е да събиратъ пари помежду си за каквато и да е целъ, да събиратъ абонати за вестници и списания и да записватъ спомоществатели на книги безъ разрешение на директора или ръководителя.

§ 228. Наруши ли нѣкой курсистъ реда и тишината въ време на преподаване, преподавателътъ има право да го отстрани и да не го допуска на занятия въ сжщия часъ, като веднага уведомява директора. За сериозни простѣпки се взема разрешение отъ преподавателския съветъ, който трѣбва да се свика въ най-скоро време.

§ 229. Всѣки курсистъ е длъженъ да следи издаденитѣ отъ управлението на института обявления и разпоредби, които се поставятъ на определено мѣсто. Незнанието на последните не освобождава курсиста отъ отговорностъ.

§ 230. Всѣки курсистъ трѣбва да съобщава адреса си въ канцеларията и да обажда веднага, щомъ промѣни жилището си.

§ 231. Курсистъ, който е принуденъ да отсъствува отъ училище повече отъ три дни е длъженъ да осведоми за това ръководителя си.

Курсистъ, който отсъствува повече отъ 10 дни безъ да събщи това на ръководителя си или въ дирекцията на института се смѣта за доброволно напусналъ.

§ 232. Забранява се на курсистите:

а) да пушатъ въ стаятѣ за занятия, въ коридоритѣ, въ чакалитѣ и предъ преподавателитѣ си, а само на определеното отъ управата мѣсто;

б) да ходятъ въ училищното здание съ шапки на глава;

в) да играятъ на каквито и да е хазартни игри;

г) да носятъ оръжия и да присвояватъ чужди вещи;

д) да разпространяватъ карти и листове съ противодържавно, противонародностно, противорелигиозно или безнравствено съдържание;

е) да драчатъ по стеничѣ, да пишатъ, рѣжатъ или дѣлбаатъ по стеничѣ, чиноветѣ, чернитѣ дъски и други училищни принадлежности и покѣшнина.

Б. Мѣрки за поправяне и наказание.

§ 233. На провинени курсисти, споредъ простѣпката, се налагатъ следнитѣ наказания:

1. Напомняне отъ преподавателя.
2. Напомняне отъ ръководителя.
3. Мѣрене отъ директора.
4. Изключване до края на учебната година условно.
5. Изключване отъ института съ право да постѣпи веднага въ другъ институтъ.
6. Изключване отъ института отъ една до три години, безъ право да постѣпи въ другъ институтъ.

7. Изключване за винаги от институтите.

Забележка. Наказания по т. 3 и следните се вписват в главната книга.

§ 234. Решенията за наказанията по т. т. 4, 5 и 6 се вземат след предварително разследване и писмен доклад от страна на тричленна комисия, назначена от директора. Наказанията по тия точки влизат в сила, след като бъдат одобрени от Министерството на народното просвещение. Заедно с доклада си, в който иска това одобрение, директорът на института препраща в министерството препис от протокол на съвета, от доклада на комисията, както и обтжжването на курсиста, ако е подадъ такова въ пет-дневен срок, след като директорът му е съобщил решението на съвета.

Когато директорът е убеден, че който ученик има противонародности, противодържавни или противорелигиозни идеи и разбираня, той самъ му налага наказание по т. т. 4, 5 или 6 на § 237, като предварително съ мотивира докладъ иска одобрение от министерството.

§ 235. Курсисти, които се отстраняват, изключват или напускат доброволно института, сж длъжни да върнат всички книги и други помагала, дадени им за ползуване. Спрямо неизправните се вземат административни мърки.

§ 236. Въ удостоверенията, които се издават на курсисти, отстранени, изключени или напуснали доброволно института, се вписва успѣха отъ изпита за 1 курсъ, ако сж държали такъв.

§ 237. Директорът, по своя преценка и споредъ случая, може да отстранява временно провинени курсисти, докато се разследватъ простѣпките имъ и се одобри приложеното наказание.

Въ такива случаи въпросътъ за наказанието се разглежда отъ преподавателския съветъ най-късно въ 10-дневен срокъ отъ деня на отстранението.

IX. УЧЕБНИ ПОМАГАЛА.

§ 238. Курсистите могат да стенографират лекциите на преподавателите и сж тѣхно разрешение и одобрение да ги отпечатат въ брой, определенъ отъ съответния преподавател. Тия коли могат да служат за учебни помагала, ако нѣма одобрени учебници или помагала и се изпращат по единъ екземпляр въ Министерството за сведение.

§ 239. За да се води успѣшно преподаването въ институтите и образцовите прогимназии се уреждатъ:

а) библиотеки (за преподаватели, за курсисти и за ученици отъ образцовата прогимназия), на библиотекарите се признават по единъ часъ за всяка библиотека седмично;

б) кабинети съ помагала по всички предмети, преподаването на които изисква такива;

в) сбирки, лаборатории и работилници.

§ 240. Директорът на института определя библиотекари и уредници на сбирки, кабинети, лаборатории и пр. Библиотеките, кабинетите, лабораториите и сбирките се държат постоянно въ редъ и чистота. За неизправност или за небрежното имъ държане, за изоставянето имъ да потънат въ прахъ и пр., се държи отговоренъ и съответния преподавател-уредникъ.

Библиотекарътъ определя помощници измежду курсистите подъ надзоръ на които курсистите четат въ читалните въ дни, определени отъ директора.

§ 241. За всички книги и помагала се държат специални инвентарни книги.

§ 242. При всяко предаване на библиотеката или сбирката отъ едно на друго лице се съставя актъ за състоянието ѝ; той се подписва отъ директора, отъ лицето, което предава и отъ онова, което приема. Предаването става по инвентарни книги. Стойността на всички изгубени или негодни предметъ, за който своевременно не е съставилъ актъ, се събира отъ отговорното лице.

§ 243. Въ края на всяка учебна година, както и при предаване-приемане, на библиотеките и кабинетите се съставя актъ за състоянието на помагалата.

§ 244. Бракуване и унищожаване на негодни учебни помагала става въ края на учебната година отъ комисия, въ която влиза съответния преподавател, секретаръ и представител на финансовата власт.

X. ФОНДОВЕ.

§ 245. При всички учителски институтъ съществуватъ следните фондове:

1. „Учебни помагала, книги, покщнина, дребни поправки и други нужди“.
2. „Лѣтовица и излѣти за курсистите и преподавателите“.
3. „Бедни курсисти и трапезарии“.
4. „Хигиена и украса“.

§ 246. Източници на фондовете сж:

1. 70% отъ редовните училищни такси, които съгласно § 69 отъ правилника за училищни такси въ срѣдните училища се разпредѣлятъ така:

а) 3/5 части за фондъ „Учебни помагала, книги, покщнина, дребни поправки и други нужди“;

б) 1/5 часть за фондъ „Ученически лѣтовица и излѣти за курсисти и преподаватели“;

в) 1/5 часть за фондъ „Бедни курсисти и трапезарии“.

2. Помощи отъ общините.

3. Пожертвувания и дарения въ пари, книги, вещи и пр.

4. Приходи отъ сказки, концерти, театрални представления, забави и др.

5. Лихви.

6. Постѣпления отъ продажба на именици, ученически книжки, лични карти и др.

7. Случайни приходи.

Постѣпленията по точки 6 и 7 се внасятъ за фонда „Бедни курсисти и трапезарии“, а постѣпленията по точки 2 до 6 се разпредѣлятъ отъ преподавателския съветъ въ всички фондове.

§ 247. Отъ всички приходи, които се събиратъ презъ учебната година 4/5 се разходватъ, съгласно бюджета на установения фондъ, а 1/5 часть отъ тѣхъ се внася въ Българската земеделска и кооперативна банка или въ Пощеската спестовна каса за запазване и капитализиране.

§ 248. Капиталите на фондовете стоятъ непокажнати. Само за постройки, пристройки, поправки и други строежи, за обзавеждане на помѣщения и за доставка на поскѣпни учебни пособия, капиталътъ на всякъ фондъ или часть отъ него може да се изразходва съ извънредни бюджети, съставени отъ преподавателския съветъ и одобрени отъ министерството, следъ виза на б. к. отдѣлъ.

Бюджети, съставени и одобрени по сѣщия редъ, може да се даватъ за сѣщата цель суми отъ капитала на всякъ единъ фондъ взаимнообразно на другъ фондъ при сѣщия институтъ.

§ 249. Фондовете се управляватъ отъ преподавателския съветъ, а се завеждатъ отъ секретаря.

За фондъ „Бедни курсисти и трапезарии“ преподавателския съветъ избира и домакиня.

§ 250. Учебните пособия, помагала и книги, се доставятъ по решение на преподавателския съветъ.

Нумера и датата на протокола се вписватъ въ определените документи.

Станалите разходи се извършватъ по нареждане на директора на института, по единъ отъ начините, съгласно закона за б. о. п. и правилника за прилагането му.

Оправдателните документи за доставка на кабинетите се припопсисватъ отъ завеждащите кабинетите, за уверение, че материалите сж постѣпчили въ кабинетите имъ.

§ 251. Внасянето на суми по фондовете става отъ секретаря, а тегленето пакъ отъ него съ чекове или писма, подписани отъ директора на института и отъ него.

§ 252. Следъ 15 ноември комисията отъ преподаватели § 16, т. 20 — провѣрява отчетите на училищните такси и на фондовете — § 341 и за резултата представя докладъ на преподавателския съветъ за одобрение — § 16, т. 20.

Преписъ отъ одобрените отчети и доклади на комисията се изпраща въ министерството за сведение.

§ 253. Всички разрешения съ бюджетите на фондовете суми за разходъ презъ учебната година, които не сж изразходвани до края на сѣщата учебна година — (29 септември), се капитализиратъ.

§ 254. Въ края на всяка учебна година секретарътъ представя на преподавателския съветъ отчетъ за състоянието на имуществата на фондовете.

§ 255. Раздаването на помощи и помагала за използване става по решение на преподавателския съветъ.

§ 256. Станалите негодни помагала и други имущества на фондовете се унищожаватъ въ края на всяка учебна година съ актъ по реда, указанъ въ правилника за прилагане на закона за бюджета, отчетността и предприятията отъ тричленна комисия, въ съставъ: преподавател, секретаръ и финансовъ представител.

§ 257. Когато се повреди нѣкое учебно пособие презъ време на обучение, съответния преподавател докладва на директора, който назначава комисия, съгласно чл. 457 отъ правилника за прилагане на закона за бюджета, отчетността и предприятията.

§ 258. При институтите съществуватъ и дарителски фондове, които се управляватъ отъ преподавателския съветъ по особенъ правилникъ, одобренъ отъ министерството и съобразенъ съ вѣстията на дарителя.

§ 259. Директорътъ има право въ всяко време да провѣрява приходо-разходните книги за фондовете и да взема мърки за запазване капиталите имъ.

XI. СЕКРЕТАРЪ И ПИСАРИ.

§ 260. Канцеларията на всеки институт се управлява от секретаръ, който се намира подъ непосредствения надзоръ на директора.

§ 261. При всеки институт се назначава и нужното число писари и прислужници.

§ 262. За секретаръ се назначава лице съ предвидени въ законитъ цензъ и съ достатъчна практика по смѣтководство.

Секретарьтъ се назначава по представление на директора отъ министра, а писаритъ и прислужниците отъ директора.

За писари се предпочитатъ лица, които иматъ сръдно гимназиално или търговско образование и които владятъ машинописъ.

§ 263. Секретарьтъ, преди да встъпи въ длъжностъ дава гаранция, размѣрътъ на която се опредѣля по начина, предвиденъ отъ закона за б. о. п. и правилника за прилагането му.

§ 264. Секретарьтъ е изпълнител на разпорежданията на директора за извършване на разходи, по реда опредѣленъ отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията и правилника за прилагането му.

§ 265. Длъжноститъ на секретаря сж следнитъ:

1. Прибира всички доходи на института и ги вписва въ подлежащите книги.

2. Държи редовно всички смѣтки на института и пази документитъ по изразходването на разни суми.

3. Държи смѣтка за прихода и разходи на училищната такса, като за получаването ѝ издава квитанция отъ кочанъ.

4. Държи инвентаръ за покщницата и учебнитъ помагала на института.

5. Грижи се за чѣлостъта на училищната покщница и отговаря за нея.

6. Ръководи канцеларската работа и се грижи за точното изпълнение на длъжноститъ отъ страна на писаритъ и прислужниците.

7. Грижи се да се набавятъ всички материали потрѣбни за канцеларията и за издръжка на института.

8. Изпълнява заповѣдитъ на директора по препискитъ на института съ министерството и съ други учреждения или частни лица.

9. Пази препоръчваната кореспонденция и отговаря за нея.

10. Пази въ редъ архивата на института.

11. Въ края на всеки месецъ дава на директора смѣтка за изразходванитъ суми.

§ 266. Всички получавани отъ института официални писма, телеграми и др. книжа се отварятъ отъ директора на института.

§ 267. Изпълнението на една преписка не може да се бави повече отъ два дена, освенъ въ случаитъ, когато трѣбва да се правятъ справки, или споредъ изискванията сж нуждни изучавания и обширни отговори.

§ 268. Всички изходящи писма и писмени изложения отъ института носятъ подписа на директора.

Книжа, които иматъ париченъ характеръ, се приподписватъ отъ секретаря.

§ 269. Секретарьтъ разходва отъ касовата наличностъ суми за нуждитъ на института само въ размѣръ на опредѣленитъ кредити по подлежащите параграфи на бюджета и съгласно постановленията на този правилникъ.

§ 270. Извършването на разходите на държавни, фондови и други суми (съставянето на оправдателни документи) трѣбва да става съгласно съ закона за б. о. п. и правилника за прилагането му.

Всички разходо-оправдателни документи се завѣрватъ отъ директора на института и се приподписватъ отъ секретаря.

§ 271. Секретарьтъ е касиеръ-отчетникъ по всички фондове.

Той събира всички приходи срещу редовни квитанции, откъснати отъ кочанъ, води смѣткитъ на фондоветъ и извършва разходите по сжщитъ, съгласно бюджетитъ имъ, решението на преподавателския съветъ и закона за б. о. п. и правилника за прилагането му.

§ 272. Секретарьтъ нѣма право да държи въ касата на института повече отъ 10.000 лева отъ постѣпленията на фондоветъ.

Сумитъ, съгласно бюджета, опредѣлени за разходи презъ годината се държатъ въ Бълг. зем. и кооп. банка или въ Пощенската спестовна каса

§ 273. Секретарьтъ, като отчетникъ, е лично отговоренъ за всички неправилно изразходвани суми, изобщо и за всички неправилни разходи.

§ 274. Секретарьтъ представя следнитъ отчети:

1. Най-късно до 1 май въ областната смѣтна палата за постѣпилитъ и внесенихъ въ държавното съкровище суми презъ изтеклата учебна година.

2. Най-късно до 15 ноемврий на тричленна комисия отъ преподаватели — § 15, т. 5 — за приходитъ отъ училищнитъ такси и за приходитъ и разходите на фондоветъ при института.

§ 275. Директоритъ и отчетникитъ, които допустнатъ курсисти да следватъ и частни лица да държатъ изпитъ, безъ да сж внесли такситъ, както и късно внасяне на събранитъ такси приходъ на държавното съкровище, подлежатъ на дисциплинарно наказание и отговарятъ за не събранитъ такси, заедно съ съответнитъ лихви.

За неправилно освобождаване отъ такси отговаря преподавателския съветъ.

§ 276. Писаритъ изпълняватъ всѣка канцеларска работа, която имъ се възлага отъ директора или отъ секретаря.

XII. КАНЦЕЛАРИЯ.

§ 277. Канцеларията на всеки институтъ води следнитъ книги, списъци и дѣла:

A. Книги.

1. Книга за нарежданията и препоръжитъ на главнитъ инспектори или други ръководни лица отъ министерството

2. Протоколни книги на общия, преподавателския и учителския съветъ.

3. Материални книги за работата на преподавателитъ и учителитъ.

4. Ревизионна книга за учителитъ отъ прогимназията.

5. Главни класни книги за успѣха, поведението, трудолюбieto, реда, точността, изпълнителността, благовъзпитаността и народностнитъ прояви, наградитъ, простѣпки и наказания на курсиститъ и ученицитъ. Главнитъ класни книги за прогимназията се подновяватъ всѣка година. Тѣзи книги се водятъ отъ ръководителитъ и класнитъ наставници.

Следъ свършването на учебната година главнитъ класни книги се подвързватъ. Строго е забранено да се заличаватъ или зачеркватъ каквито и да било бележки, вписани въ главнитъ класни книги. Поправкитъ се нанасятъ съ цѣвѣтно мастило и завѣрватъ отъ директора. Неправенитъ поправки се датуватъ.

6. Класни дневници за отсъствията, закъсненията и бележитъ на курсиститъ и ученицитъ. Класнитъ дневници се приготвятъ, надзирватъ и водятъ отъ ръководителитъ и класнитъ наставници. Тѣ се подновяватъ всѣка година.

7. Книги за съобщенията и разпоредбитъ на директора.

8. Книга за заповѣдитъ на директора.

9. Книги за отпускитъ и отсъствията на преподавателитъ и учителитъ. Тази книга се води и държи отъ директора.

10. Лѣтописна книга.

Въ началото книгата съдържа всички необходими исторически сведения на института:

а) кога е отворенъ;

б) где се помѣщава (частни сгради, други обществени помѣщения и пр.); в) кои сж били първитъ преподаватели, какво възнаграждение сж получавали и др. подобни.

Следъ сведенията на книгата се вписватъ по хронологиченъ редъ всички по-важни събития и промѣни, свързани съ живота на института:

а) кога сж започнали редовнитъ занятия;

б) кога сж правили екскурзии съ курсиститъ и до кои мѣста;

в) кога сж раздадени свидетелствата за учителска правоспособностъ;

г) кога и кои сж назначени нови преподаватели или кога и кои отъ преподавателитъ е уволненъ или починалъ;

д) кои външни лица сж посетили института;

е) кога и кой главенъ инспекторъ е ревизиралъ института;

ж) откога и докога е билъ затварянъ институтътъ поради болестъ или други причини;

з) кога е била поправена сградата или кога е била направена нова;

и) имената на дарителитъ, които сж дали нѣщо за института;

к) награди, получени въ института или отъ нѣкои преподаватели;

л) събития, които иматъ особена връзка съ института.

За вѣрността на сведенията отговаря директорьтъ.

11. Паметна книга, която се поднася на външни лица, които сж посетили института.
 12. Книга за дарителитѣ.
 13. Албумъ съ портретитѣ на дарителитѣ.
 14. Албумъ съ снимки и животописни бележки за преподавателитѣ и образцовитѣ учители.
 15. Албумъ съ снимки изъ живота на института.
 16. Санитарна книга.
 17. Амбулаторна книга.
 18. Здравна карта.
 19. Индивидуална карта.
- Книгитѣ под № 16, 17, 18 и 19 се водятъ отъ преподавателъ-лѣкаръ.
20. Книга (инвентаръ) за учебници и помагала, които се даватъ на бедни курсисти и ученици за използване.
 21. Книги (инвентари) на учебнитѣ помагала и на учебническитѣ и преподавателскитѣ библиотеки.
 22. Помощни книги — каталози при различнитѣ кабинети и библиотеката.
 23. Актова книга, въ която се вписватъ актоветѣ за унищожени и повредени учебни помагала и покщнина както и актоветѣ за предаване и приемане сбиркитѣ, кабинетитѣ, библиотекитѣ и др.
 24. Приходо-разходна книга по училищната такса и квантационна книга.
 25. Книга за приходитѣ и разходите на фондоветѣ.
 26. Касова книга.
 27. Книга за раздаване заплатитѣ на персонала въ института.
 28. Партидна книга.
 29. Входящи и изходящи дневници.
 30. Разносна книга.
 31. Книга за паричнитѣ известия (платежни заповѣди).
 32. Книга за материалитѣ на института.
 33. Книга, въ която се вписватъ споредъ групата предмети, всички завършили курсисти съ означение на мѣсто-рождението, годината когато сж завършили, успѣха, нумера и датата на свидетелството за учителска правоспособност.
 34. Книга за семинарнитѣ упражнения.
 35. Книга за хоспитирания и практика.
- Забележка: 1. Последната книга има следнитѣ графи:
- 1) номеръ по редъ; 2) дата; 3) учебенъ предметъ; 4) учебни единици; 5) въ кой класъ е преподадено; 6) кой образецъ учителъ или курсистъ е преподавалъ; 7) датата на конференцията; 8) кой курсистъ е водилъ протокола; 9) оценка върху преподаването отъ курсиста.
 36. Книга за свидетелствата за учителска правоспособност.

Б. Списъци и ведомости.

1. Азбученъ списъкъ на всички курсисти отъ института и ученици отъ прогимназията.
2. Списъкъ на всички курсисти, въ които срещу имената на всѣкого се отбелязва номера на квантацията и номера на протокола за освобождаване отъ такса.
3. Азбученъ списъкъ на изключенитѣ курсисти отъ институтитѣ.
4. Ведомости и протоколи за изпититѣ въ института и прогимназията.

В. Дѣла.

1. Досието на преподавателитѣ и учителитѣ. Тѣ се пазятъ отъ директора. Когато преподавателитѣ и учителитѣ бждатъ премѣстени, досиетата имъ се изпращатъ на съответния директоръ. Досиетата на уволненитѣ учители и преподаватели се пазятъ въ института.
 2. Сбирки отъ всички важни окръжни и предписания на министерството. Тия сбирки трѣбва да сж лесно достъпни за учителитѣ и преподавателитѣ.
 3. Свитѣкъ отъ разпредѣление на учебния материалъ въ образцовата прогимназия.
 4. Оригиналнитѣ отъ всички писма на министерството и други учреждения, както и разни молби и заявления отъ ученици, курсисти и частни лица.
 5. Черновки отъ всички изходящи писма.
- § 278. Всички книги трѣбва да бждатъ напечатани, проширувани, подпечатани съ печата на института и завърнени съ подписа на директора; да се държатъ чисти и да се пишатъ на ръка съ мастило.
- § 279. Дѣлата на института се водятъ по учебна година и се приключаватъ на 19 септемврий.
- § 280. Архивата се намира подъ непосредствения надзоръ на директора.
- § 281. Училището има свой печатъ съ надписъ: „Институтъ за прогимназиски учители въ гр. . . .“.

Печатътъ се пази отъ директора или на негова отговорност — отъ секретаря.

§ 282. Образцовата прогимназия има печатъ съ надписъ: „Образцова прогимназия при института за прогимназиски учители въ гр. . . .“.

§ 283. Правилникътъ за народнитѣ основни училища и всички други разпоредби, които засѣгатъ живота на прогимназиитѣ, важатъ и за образцовата прогимназия, доколкото не противоречатъ на тоя правилникъ.

§ 284. Тоя правилникъ отмиѣня всички други правилници и разпоредби, които му противоречатъ.

§ 285. Тоя правилникъ се утвърждава съ указъ и влиза въ сила отъ деня на обнародването му въ „Държавенъ вестникъ“.

II. Изпълнението на този указъ възлагаме на Нашия Министъръ на народното просвѣщение.

Издаденъ въ София на 16 априлъ 1943 година.

Приподписалъ,

Министъръ на народното просвѣщение: Б. Йоцовъ

Първообразниятъ указъ е облѣченъ съ държавния печатъ и регистриранъ подъ № 7611 на 19 априлъ 1943 г.

Пазителъ на държавния печатъ,

Министъръ на правосъдието: Д-ръ К. Партовъ

На първообразния съ собствената на Негово Величество Царя рѣка написано:

„Одобрено БОРИСЪ III“

Докладъ до Негово Величество Царя

№ 5635

Ваше Величество,

Имамъ честь да помоля, Ваше Величество, да благоволите и, чрезъ подписването на тукъ приложения указъ, да утвърдите правилника за Института за прогимназиски учители

Гр. София, 16 априлъ 1943 год.

Министъръ на народното просвѣщение: Б. Йоцовъ
1—(Б 3475)—1

Министерство на земедѣлието и държавнитѣ имоти

15-то ПОСТАНОВЛЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТЪ,
ВЗЕТО ВЪ ЗАСЕДАНИЕТО МУ ОТЪ 20 АПРИЛЪ 1943
ГОДИНА, ПРОТОКОЛЪ № 60.

За Министерството на земедѣлието и държавнитѣ имоти.

Копие: Дирекция гражданска мобилизация. Министерство на търговията, промишлеността и труда.

На № 10757/16. IV. 1943 г. на гражданската мобилизация.

На основание чл. 22 отъ закона за гражданската мобилизация, одобрява се:

1. Стопанитѣ-притежатели на дойни овце и кози, които не сж прикрепени къмъ млѣкопреработвателнитѣ заведения или не сж включени къмъ млѣкоснабдителнитѣ райони, се задължаватъ да предадатъ по 1 кгр. масло или по кгр. небито сирене за всѣка притежавана отъ тѣхъ дойна овца или коза.

2. Предаването на горнитѣ количества масло и сирене се извършва въ два срока — половината до края на месецъ юний, а останалата половина до края на м. августъ 1943 година.

3. Събирането, приемането, съхраняването и разпредѣлянето на тѣй полученото масло и сирене се възлага на Главното комисарство на снабдяването и неговитѣ органи. За тази целъ, последното, съвмѣстно съ Дирекцията за гражданска мобилизация и Министерството на земедѣлието и държавнитѣ имоти — отдѣлъ за скотовѣдство, изготвя специална наредба.

4. Покупнитѣ и продажитѣ цени на горнитѣ млѣчни продукти се определятъ отъ Министра на търговията, съвмѣстно съ Министра на земедѣлието и държавнитѣ имоти.

Секретаръ на Министерския съветъ: М. Стефановъ

1—(Б 3878)—1

Министерство на търговията, промишлеността и труда

112-то ПОСТАНОВЛЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТЪ,
ВЗЕТО ВЪ ЗАСЕДАНИЕТО МУ ОТЪ 28 АПРИЛЪ 1943 ГО-
ДИНА, ПРОТОКОЛЪ № 62.

За Министерството на търго-
вията, промишлеността и труда.

Централно управление.

На № 412/21. IV. 1943 г.

На основание 63-то постановление на Министерския съветъ отъ 26 августъ 1942 година, протоколъ № 111 („Държавен вестникъ“, брой 196/1942 г.) и чл. 22 отъ закона за гражданската мобилизация, одобрява се следното:

Определят се минимални надници на работниците въ предприятията въ цялата страна отъ керамичната груба и финна индустрия, както следва:

ТАБЛИЦА I

за минималните надници на работниците въ грубата механика

Категории Минимални надници

А. Производство на машинни тухли

1. Пресаджии (земляри, копачи, вагонеткаджии, работници на апарата и спускалната, сѣкачи, поемачи и редачи на банкети) 160 лв.

Забележка. Землярите и копачите могат да остават на постоянна работа презъ зимата като общи работници, за каквито се считатъ презъ зимния сезонъ и получават надницата предвидена за общъ работникъ.

2. Рингалджии: редачи, суровари, водачи, печенари и ложачи 185 лв.

3. Общи работници (всички останали непоменати) 125 лв.

Б. Комбинирано производство

1. Редачи и вадачи на комбиниранъ рингъ или периодични печи 155 лв.

2. Лепачи и отзимачи на преси за керамици, каменинови трѣби, разни видове тухли 160 лв.

3. Общи работници:

а) мъже надъ 21 год. възраст 125 лв.

б) жени надъ 21 год. възраст 90 лв.

в) мъже подъ 21 год. възраст 90 лв.

г) жени подъ 21 год. възраст 85 лв.

Забележка I. Ако въ манипулациите упоменати въ точки 1 и 2, работятъ работници, по-млади отъ предвидената възраст въ т. 3, то тѣ получаватъ надницата предвидена за манипулацията, която извършватъ.

Забележка II. Горните надници сѣ изчислени за десетъ часовъ работенъ день.

ТАБЛИЦА II

за минималните надници на работниците въ финната керамика

Категории Минимални надници Жени
мъже надъ жени надъ и мъже
18 год. 18 год. до 18 год.

При работа въ производството

1. До 1 година	90	70	60
2. Отъ 1 год. до 3 год.	100	75	70
3. Отъ 3 год. до 5 год.	110	80	—
4. Отъ 5 год. нагоре	125	90	—

Общи разпоредби къмъ двете таблици

Заплащанитъ на работниците надници, независимо какъ сѣ опредѣлени — на часъ, на день, на седмица, на месецъ или на парче (акордъ), не могатъ да бждатъ помалки отъ предвиденитъ за съответната категория минимални надници.

Заваренитъ по-високи надници и заплати не могатъ да бждатъ намалявани.

Работници, които нѣматъ 18 годишна възраст, но сѣ завършили керамично училище, се приравняватъ къмъ тѣзи надъ 18 години.

Настоящото постановление е въ сила отъ 1 априлъ 1943 година до измѣнението му по доброволенъ, арбитраженъ или тарифенъ редъ.

Секретаръ на Мин. съветъ: М. Стефановъ

1—(П 7235)—1

Министерство на финансите

17-то ПОСТАНОВЛЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТЪ,
ВЗЕТО ВЪ ЗАСЕДАНИЕТО МУ ОТЪ 7 МАЙ 1943 ГО-
ДИНА, ПРОТОКОЛЪ № 66.

За Министерството на финансите.

Дирекция на държавнитъ дългове.

На № 5849/7. V. 1943 г.

Одобрява се

НАРЕДБА

№ 5848

за улесняване чрезъ кредитъ на лицата и предприятията, участници въ народния заемъ, които не разполагатъ съ ликвидни сръдства за вноскитъ си по заема.

§ 1. Тази наредба се издава възъ основа на чл. 34 отъ закона за народния заемъ („Държавен вестникъ“, брой 76/6 априлъ 1943 год.).

§ 2. Вноскитъ по заема трѣбва да се правятъ отъ наличнитъ собствени сръдства на участниците или пъкъ съ сръдства заети отъ учреждения или лица, но безъ да се залагатъ издаванитъ по заема книжа.

По изключение, съ предварителното писмено разрешение на Министра на финансите или на упълномощеното отъ него лице, участниците могатъ да си набавятъ липсващитъ имъ сръдства за вноскитъ чрезъ кредити (заеми и пр.) при кредитнитъ учреждения, посочени въ § 5, срещу залагане на временнитъ разписки (квитанции или бордера), които замѣстватъ облигациите и удостоверенията.

Лихвата по тѣзи кредити е 6 на сто годишно.

При учредяването на тия залози не се иска представянето на бирническо удостоверение по закона за събиране на прѣжитъ данъци (чл. 101), както и удостоверение, че нѣма протестирани полици.

§ 3. Упълномощенитъ отъ Министра на финансите длѣжности лица сѣ:

а) за кредити до 50.000 лева — мѣстнитъ градски данѣчни началници;

б) за кредити отъ 50.001 до 250.000 лева — Главния директоръ на държавнитъ и на гарантиранитъ отъ държавата дългове или неговия замѣстникъ;

в) за кредити надъ 250.000 лева — отъ Министра на финансите или упълномощеното отъ него лице.

§ 4. Всички заявления за разрешение ползуването отъ кредити по § 1, ал. 2, се подаватъ до мѣстнитъ градски данѣчни управления. Въ заявлението се излагатъ и причинитъ, които налагатъ ползуването на кредита срещу залагане на книжата по заема, както и сведения за материалното състояние, доходитъ, семейното положение и необходимитъ разходи.

Данѣчните началници, следъ надлежна проверка, се произнасятъ по тѣзи заявления най-късно въ тридневенъ срокъ, помъ се касае за кредитъ до 50.000 лева включително. Ако искането е за кредитъ надъ 50.000 лв., данѣчните началници препраща заявлениято, придружено съ необходимитъ сведения и мнение, въ най-късъ срокъ на компетентното учреждение; компетентното лице въ този случай се произнася по заявлениято най-късно въ тридневенъ срокъ отъ постъпването му.

Заявлението трѣбва да съдържа декларацията, че изложенитъ въ него обстоятелства сѣ вѣрни.

За всѣки разрешенъ кредитъ на молителя се издава веднага удостоверение.

§ 5. Договорътъ за кредита (и залога) по § 2, ал. 2 се сключва писмено. Кредитътъ не може да надминава 80% отъ размѣра на вноската, срещу която се дава. Върху временната разписка се отбелязва: „Заложена въ полза на съгласно условията на кредитиране по наредбата по чл. 34 отъ закона за народния заемъ и договоръ отъ“. Тази бележка се датира и скрепява съ подписа на длѣжника. Сумата по заема, попълнена до размѣра на вноската отъ залогодателя, чрезъ предаването на разликата до 100% на банката-кредиторъ, се внася отъ последната въ съответното учреждение въ мѣстожителството на залогодателя, срещу квитанция или бордеро, издадени на името на сѣщия залогодатель.

Крайниятъ срокъ за погасяване на кредита не може да бжде по-дълъгъ отъ 31 декемврий 1945 год. Този срокъ, по изключение, може да бжде продълженъ най-много до 30 юний 1946 год., по начина и отъ лицата, указани въ § 3 и 4, ако за това даде писмено съгласието си кредитното учреждение.

§ 6. Кредитните институти, които следъ свободна преценка на всички отделенъ случай могатъ да даватъ кредити по § 2, ал. 2, сж:

- а) Българска народна банка;
- б) Българска земеделска и кооперативна банка — за кредитоскатели земеделци;
- в) всички частни банки, които иматъ право да приематъ влогове по закона за защита на спестовните влогове — за кредитоскатели търговци и индустриалци;
- г) Популярните банки — за кредитоскатели които сж членове на тия банки, безъ огледъ на занятieto имъ.

§ 7. Българската народна банка открива кредити на кредитните учреждения срещу презалагане на временните разписки, респ. облигациите или удостоверенията и то до размъръ на кредита, който е бил отпуснатъ на длъжника. Презалагането се изразява върху самата временна разписка респ. облигация или удостоверение върху неподлежаща на обгербване бележка, датирана и подписана отъ презалагащото учреждение, съ съдържащи: „Презаложена въ полза на Българската народна банка съгласно условията на наредба № . . . отъ . . .“

Популярните банки могатъ да извършватъ презалагането по начина, изложенъ въ предходната алинея, при Общия съюзъ на популярните банки, респ. последния при Българската земеделска и кооперативна банка, а тази банка — при Българската народна банка.

§ 8. Всички договори, удостоверения, завърки и др. по настоящата наредба се освобождаватъ отъ гербовъ налогъ на основание на заповѣдъ № 65 отъ 29 априлъ 1943 год. на Министра на финансите.

Секретаръ на Министерския съветъ: М. Стефановъ
1—(Б 3896)—1

НЕОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ Обявления

М-во на общ. сгради, пжт. и благоустройството
Главна дирекция на общ. сгради, пжт. и благоустройството
Отдѣлъ „Електрификация и индустриални заведения“

ОБЯВЛЕНИЕ № 5218. — Съобщава се на интересуващите се, че на 11-я день отъ еднокрайното публикуване на настоящето въ „Държавенъ вестникъ“ (деня на публикуването не се брой), ще се произведе отъ 10 до 11 часа въ отдѣлъ „Електрификация и индустриални заведения“ при М-вото на о. с. п. и благоустройството търгъ, по реда на чл. 120а отъ закона за б. о. п., за отдаване на предприемачъ доставката на 10.000 броя електромѣтра отъ 3, 5, 10 и 15 ампера, монофазни за освѣтление, 220 V. Стойността на доставката ще възлезе приблизително на около десетъ милиона лева. Доставката не се освобождава отъ данъци, налози мита, бери, такси, права, гербъ и други по които и да било законъ. Разписките и фактурите по изплащане дължимите суми на фирмата-доставчикъ, сжщо не се освобождаватъ отъ гербовъ налогъ.

Гр. София, 3 май 1943 година.

1—(Б 3814)—1

Отъ министерството

М-во на желѣзницитѣ, пошитѣ и телеграфитѣ
Главна дирекция на желѣзницитѣ и пристанищата

ОБЯВЛЕНИЕ № X. 61—907/42 г. — На 19 май 1943 г., въ 10 ч., въ канцеларията на Пазарджишкото данъчно управление, ще се произведе публиченъ търгъ, чрезъ явно наддаване, за отдаване подъ наемъ бюфета при ж.-п. гара Варвара, за срокъ отъ три години, отъ датата на предаване съ актъ бюфета. Първоначалната цена за цѣлия наемъ срокъ е 25.000 лева. Поемните условия и приложенията могатъ да се видятъ всички длъжниченъ день въ присъственитѣ часове въ канцеларията на поменатото данъчно управление или ж.-п. гара Варвара. За да участвува въ търга, всеки конкурентъ трѣбва да вложи въ банково удостоверение 10% залогъ върху първоначалния наемъ и представи нужните документи съгласно чл. 136 отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията. Документите се приематъ до 10½ часа. Предложения направени следъ приключването на търга, не се взематъ подъ внимание. Настоящото се печати за смѣтка на Б. д. ж. само въ „Държавенъ вестникъ“.

Гр. София, 30 априлъ 1943 година.

1—(П 7054)—1

Отъ дирекцията

ОБЯВЛЕНИЕ № X. 61—1532/41 г. — На 19 май 1943 г., въ 10 часа, въ канцеларията на Шуменското данъчно управление, ще се произведе публиченъ търгъ, чрезъ явно наддаване, за отдаване подъ наемъ бюфета при ж.-п. гара Мурна, за срокъ отъ три години, отъ датата на предаване съ актъ бюфета. Първоначалната цена за цѣлия наемъ срокъ е 25.000 лева. Поемните условия и приложенията могатъ да се видятъ всички длъжниченъ день въ присъственитѣ часове въ канцеларията на поменатото данъчно управление или ж.-п. гара Мурна. За да участвува въ търга, всеки конкурентъ трѣбва да вложи въ банково удостоверение 10% залогъ върху първоначалния наемъ и представи нужните документи съгласно чл. 136 отъ закона за бюджета, отчетността и предприятията. Документите се приематъ до 11 часа. Предложения направени следъ приключването на търга, не се взематъ подъ внимание. Настоящото се печати за смѣтка на Б. д. ж. само въ „Държавенъ вестникъ“.

Гр. София, 30 априлъ 1943 година.

1—(П 7055)—1

Отъ дирекцията

Левско селско общинско управление, плѣвенско

ОБЯВЛЕНИЕ № 2195. — На 16-я день следъ публикуването, въ „Държавенъ вестникъ“, отъ 15 до 15½ часа, въ канцеларията на Левската община, ще се произведе за втори пътъ, съ тайна конкуренция, за отдаване на предприемачъ доставката на 1000 куб. м. ломенъ камъкъ. Приблизителната стойностъ на предприятието е 120.000 лева. Предложенията и документите се приематъ до 15½ часа сжщия день. Книжката могатъ да се видятъ всички присъственъ день въ канцеларията на общината. Всички разноси по публикация, гербъ и др. сж за смѣтка на предприемача. Закона за бюджета, отчетността и предприятията и правилника за прилагането му и поемните условия сж задължителни за конкурентите.

С. Левски, 30 априлъ 1943 год.

1—(В 13169)—1

Отъ общината

Хасковско градско общинско управление

ОБЯВЛЕНИЕ № 9783. — Хасковското градско общинско управление обявява, че следъ 30 пълни дни отъ публикуване настоящето въ „Държавенъ вестникъ“, въ канцеларията на общинското управление въ 11 часа, ще се произведе търгъ, съ тайна конкуренция, за отдаване на предприемачъ направата и доставката на мебели за общинския домъ въ гр. Хасково. Предложенията ще се приематъ до 11 часа сжщия день. Приблизителната стойностъ на доставката възлиза на 477.850 лева. Залогъ — 23.893 лева въ банково удостоверение. Законътъ за бюджета, отчетността и предприятията е задължителенъ за конкурентите. Всички разноси — гербъ, публикации, данъци и др. сж за смѣтка на предприемача. Книжката могатъ да се видятъ всички работенъ день въ общинската канцелария.

Гр. Хасково, 13 априлъ 1943 год.

Кметъ: Т. Илчевъ

1—(В 13165)—1

Секретаръ: Б. Д. Вьчевъ

СЖДЕБНИ

Плѣвенски военно-полеви съдъ

СЪ ПРИСЪДА № 159 отъ 17 априлъ 1943 година по наказателно дѣло № 95/943 година. Плѣвенскиятъ военно-полеви съдъ, е отсъствено осъдилъ редника Цанко Ивановъ Петковъ отъ с. Пресяка, ловешко, по чл. 16 „г“ ал. 1 отъ з. з. з. д. въ връзка чл. 17, ал. 1 отъ сжщия законъ и чл. 58 п. 3 отъ н. з., на шестъ (6) години и осемъ (8) месеца строгъ тъмниченъ затворъ, заедно съ лишението отъ правата по чл. 30 отъ нак. законъ за срокъ отъ 10 години.

Гр. Плѣвень, 27 априлъ 1943 година.

1—(Б 3810)—1

Отъ съда

ОБЛАСТНИ СЖДИЛИЩА

Неврокопски областенъ съдъ

ОБЯВЛЕНИЕ № 741. — Неврокопскиятъ областенъ съдъ, обявява за знание на интересуващите се страни и лица, че на 18 май 1943 година, ще разгледа въ открито съдебно заседание, въ 8 часа пр. обѣдъ въ залата на съда въ гр. Разложъ, следните наказателни фискални характеръ дѣла: 1) нак. ф. х. дѣло № 4/1943 година, по касационната жалба на Йорданъ Георгиевъ Рошковъ, отъ гр. Банско, противъ присъдата на Разложкия околийски съдия, по нак.

ф. х. дѣло № 90/1942 година и 2) нак. ф. х. дѣло № 7/943 година, по касационната жалба на Иванъ Зарковъ Колчаговъ, отъ гр. Банско, противъ присъдата на Разложкия околийски сѣдия, по нак. ф. х. дѣло № 126/1942 година.

Гр. Неврокопъ, 29 април 1943 година.
1—(Б 3804)—1 Секретарь: Никола п. Лазаровъ

Орѣховски областенъ сѣдъ

СЪ ОПРЕДѢЛЕНИЕ № 156 отъ 12 април 1943 година, по ч. гр. дѣло № 118/1943 год., е допустна осиновяването на Динка Нинова Петкова отъ с. Брегаре, орѣховско, отъ Пело Петровъ Кръевски и съпругата му Панка Пелова Краевска отъ сѣщото село.

1—(В 13163)—1 Секретарь: Р. Кръстевъ

Старозагорски областенъ сѣдъ

ОБЯВЛЕНИЕ № 1904. — Старозагорскиятъ областенъ сѣдъ, нак. отдѣление, обявява на интересуващитъ се страни и лица, че на 20 май 1943 година, въ сѣдебно заседание, ще се разгледа следнитъ касац. фискални дѣла:

1) дѣло № 463/1943 година, по касационната жалба на Старозагорския областенъ директоръ, като представител на държавното съкровище, противъ присъдата на Казанлъшкия околийски сѣдия, по н. ф. х. дѣло № 359/1941 год., съ „Ханза“, акц. д-во, за търговия съ тютюнъ, гр. Пловдивъ, и Атанасъ Н. Гашаровъ отъ гр. Казанлъкъ;

2) дѣло № 464/1943 година, по касационната жалба на Старозагорския областенъ директоръ, като представител на държавното съкровище, противъ присъдата на Казанлъшкия околийски сѣдия по н. ф. х. дѣло № 364/1941 год., съ „Ханза“, акц. д-во, за търговия съ тютюнъ, гр. Пловдивъ, и Атанасъ Н. Гашаровъ, гр. Казанлъкъ;

3) дѣло № 467/1943 година, по касационната жалба на Ив. Димитровъ, отъ с. Гурково и Стефанъ Димитровъ отъ с. с., противъ постановление № 34/1943 година, на районния инспекторъ по риболова, гр. Бургазъ;

4) дѣло № 468/1943 година, по касационната жалба на Христо Христовъ Николовъ отъ с. Гурково и Тодоръ Из. Баревъ отъ с. с., противъ постановление 35/1943 година, на районния инспекторъ по риболова — гр. Бургазъ;

5) дѣло № 469/1943 година, по касационната жалба на Слави Неновъ Атанасовъ, отъ с. Гурково, казанлъшко, противъ постановление № 83/1943 година, на районния инспекторъ по риболова — гр. Бургазъ;

6) дѣло № 470/1943 година, по касационната жалба на Христо Атанасовъ отъ с. Гурково, противъ постановление № 32/1943 година, на районния инспекторъ по риболова — гр. Бургазъ;

7) дѣло № 553/1943 година, по касационната жалба на Руска Г. Пенчева отъ с. Пчелински рѣтъ, Казанлъшка околия, противъ постановление № 565/1942 година, на районния инспекторъ по риболова гр. Бургазъ, и

8) дѣло № 576/1943 година, по касационната жалба на Старозагорския областенъ директоръ, като представител на държавното съкровище, противъ присъдата на Старозагорския околийски сѣдия, по н. ф. х. дѣло № 280 отъ 1942 година, съ Мехмедъ Етемовъ, сарачъ, гр. Ст.-Загора, по закона за гербовия сборъ.

Гр. Ст.-Загора, 28 април 1943 година.
1—(Б 3772)—1 Секретарь: Н. Калчевъ

Търновски областенъ сѣдъ

СЪ ОПРЕДѢЛЕНИЕ № 326 отъ 21 април 1943 година, по ч. гр. дѣло № 108/1943 година, е допустна осиновяването на Златко Николовъ Петковъ, гр. Тръвна, роденъ на 1 април 1930 година, въ сѣщия градъ, отъ Стефанъ Георгиевъ Калугеровъ отъ гр. Тръвна.

1—(В 13136)—1 Секретарь: Ас. Сапуновъ

ОКОЛИЙСКИ СЪДИЛИЩА

Старозагорски околийски сѣдъ

ЗАДОЧНА ПРИСЪДА. — Старозагорскиятъ околийски сѣдъ съ присъда № 102 отъ 20 мартъ 1943 година по н. о. х. дѣло № 57/1943 година, Асанъ Мемидевъ Ахмедовъ, отъ гр. Стара-Загора, е признатъ за виновенъ по чл. 213 отъ закона за военнитъ сили въ Царството, въ вр. чл. 60 отъ наказателния законъ и е осѣденъ да заплати глоба на държавното съкровище въ размѣръ на 10.000 лева, която ако не бѣде внесена въ срокъ отъ три месеци отъ налагането ѝ, се замѣня съ една година затворъ, за гдето презъ м. м. април и май 1942 година не се е явилъ предъ наборната и контролна комисии безъ законни причини.

1—(Б 3783)—1 Секретарь: Н. Василевъ

ЗАДОЧНА ПРИСЪДА. — Старозагорскиятъ околийски сѣдъ съ присъда № 110 отъ 20 мартъ 1943 година, по н. о. х. дѣло № 85/1943 г., Юсейнъ Мемидевъ Мехмедалиевъ, отъ гр. Стара-Загора, е признатъ за виновенъ по чл. 213 отъ закона за военнитъ сили въ Царството, въ вр. чл. 60 отъ наказателния законъ и е осѣденъ да заплати глоба на държавното съкровище въ размѣръ на 10.000 лева, която ако не бѣде внесена въ срокъ отъ три месеци отъ налагането ѝ, се замѣня съ една година затворъ, за гдето презъ м. м. април и май 1942 година не се е явилъ предъ наборната и контролна комисии безъ законни причини.

1—(Б 3801)—1 Секретарь: Н. Василевъ

ЗАДОЧНА ПРИСЪДА. — Старозагорскиятъ околийски сѣдъ съ присъда № 105 отъ 20 мартъ 1943 година по н. о. х. дѣло № 74/1943 година, Киримъ Мустафовъ Юмеровъ, отъ гр. Стара-Загора, е признатъ за виновенъ по чл. 213 отъ закона за военнитъ сили въ Царството, въ вр. чл. 60 отъ наказателния законъ и е осѣденъ да заплати глоба на държавното съкровище въ размѣръ на 10.000 лева, която ако не бѣде внесена въ срокъ отъ три месеци отъ налагането ѝ, се замѣня съ една година затворъ, за гдето презъ м. м. април и май 1942 година не се е явилъ предъ наборната комисии безъ законни причини.

1—(Б 3798)—1 Секретарь: Н. Василевъ

ЗАДОЧНА ПРИСЪДА. — Старозагорскиятъ околийски сѣдъ съ присъда № 107 отъ 20 мартъ 1943 година по н. о. х. дѣло № 77/1943 година, Сали Мехмедовъ Юсейновъ, отъ гр. Стара-Загора, е признатъ за виновенъ по чл. 213 отъ закона за военнитъ сили въ Царството, въ вр. чл. 60 отъ наказателния законъ и е осѣденъ да заплати глоба на държавното съкровище въ размѣръ на 10.000 лева, която ако не бѣде внесена въ срокъ отъ три месеци отъ налагането ѝ, се замѣня съ една година затворъ, за гдето презъ м. м. април и май 1942 година не се е явилъ предъ наборната комисии безъ законни причини.

1—(Б 3805)—1 Секретарь: Н. Василевъ

ЗАДОЧНА ПРИСЪДА. — Старозагорскиятъ околийски сѣдъ съ присъда № 111 отъ 20 мартъ 1943 година, по н. о. х. дѣло № 86/1943 год., Юсейнъ Мемидевъ Мехмедалиевъ, отъ гр. Стара-Загора, е осѣденъ на 10.000 лева глоба на държавното съкровище, която глоба, ако не бѣде внесена въ срокъ отъ три месеци отъ налагането ѝ се замѣня съ една година затворъ, по силата на чл. 213 отъ закона за военнитъ сили въ Царството, въ вр. чл. 60 отъ наказателния законъ, за гдето презъ м. м. април, и май 1942 година, не се е явилъ предъ облагателната и контролни наборни комисии, безъ законни причини.

1—(Б 3800)—1 Секретарь: Н. Василевъ

ЗАДОЧНА ПРИСЪДА. — Старозагорскиятъ околийски сѣдъ съ присъда № 108 отъ 20 мартъ 1943 година, по н. о. х. дѣло № 79/1943 година, Смайль Сали Ахмедовъ, отъ гр. Стара-Загора, е осѣденъ на 10.000 лева глоба на държавното съкровище, която глоба, ако не бѣде внесена въ срокъ отъ три месеци отъ налагането ѝ се замѣня съ една година затворъ, по силата на чл. 213 отъ закона за военнитъ сили въ Царството, въ вр. чл. 60 отъ наказателния законъ, за гдето презъ м. м. април, и май 1942 година, не се е явилъ предъ облагателната и контролни наборни комисии, безъ законни причини.

1—(Б 3786)—1 Секретарь: Н. Василевъ

ЗАДОЧНА ПРИСЪДА. — Старозагорскиятъ околийски сѣдъ съ присъда № 109 отъ 20 мартъ 1943 година, по н. о. х. дѣло № 80/1943 година, Сали Юсейновъ Салиевъ, отъ гр. Стара-Загора, е осѣденъ на 10.000 лева глоба на държавното съкровище, която глоба, ако не бѣде внесена въ срокъ отъ три месеци отъ налагането ѝ се замѣня съ една година затворъ, по силата на чл. 213 отъ закона за военнитъ сили въ Царството, въ вр. чл. 60 отъ наказателния законъ, за гдето презъ м. м. април, и май 1942 година, не се е явилъ предъ облагателната и контролни наборни комисии, безъ законни причини.

1—(Б 3809)—1 Секретарь: Н. Василевъ

ЗАДОЧНА ПРИСЪДА. — Старозагорскиятъ околийски сѣдъ съ присъда № 103 отъ 20 мартъ 1943 година, по н. о. х. дѣло № 58/1943 година, Арифъ Мустафовъ Дормушевъ, отъ гр. Стара-Загора е осѣденъ на 10.000 лева глоба на държавното съкровище, която глоба, ако не бѣде внесена въ срокъ отъ три месеци отъ налагането ѝ се замѣня съ една година затворъ, по силата на чл. 213

отъ закона за военните сили въ Царството, въ вр. чл. 60 отъ наказателния законъ, за гдето презъ м. м. априлъ, и май 1942 година, не се е явилъ предъ облагателната и контролни наборни комисии, безъ законни причини.
1—(Б 3803)—1 Секретарь: Н. Василевъ

ДУХОВНИ СЪДИЛИЩА

Варненски и Преславски епархийски духовенъ съветъ
СЪОБЩЕНИЕ № 3355. — Съобщава се на Чиприянъ Пуя отъ с. Фердинандово, добришко, сега съ неизвестно

мѣстожителство, че Варненския и Преславския епархийски духовенъ съветъ съ решението си отъ 11 ноемврий 1942 година подъ № 230, възъ основа на чл. 187, п. 3 отъ епархийския уставъ е разторгналъ брака между него и съпругата му Сичка Чиприянъ Пуя. Това решение може да бѣде обжалвано отъ недоволната страна предъ Св. синодъ въ двумесеченъ срокъ отъ деня на еднократното публикуване настоящето въ „Държавенъ вестникъ“.

Гр. Варна, 28 априлъ 1943 год.
За Варн. и Преслав. митрополит; Протосинг. (не се чете)
1—(В 13168)—1

ТЪРГОВСКИ ПУБЛИКАЦИИ

„Азиятика“, акц. д-во за кожи — София

ПОКАНА

Съгласно чл. 24 отъ устава на дружеството, поканватъ се г. г. акционеритѣ на същото да присѣствуватъ на общото годишно събрание, което ще се състои на 20 май 1943 година, въ 10 часа преди обѣдъ, въ помѣщението на дружеството бул. „Сливница“ № 216, при следния дневенъ редъ: 1) изслушване докладитѣ на управителния и провѣрителния съвети на дружеството за времето отъ 1 януарий до 31 декемврий 1942 година и одобрение „баланса“ и смѣтката „загуби и печалби“; 2) освобождаване отъ отговорностъ управителния и провѣрителния съвети на дружеството за дейността имъ презъ отчетната 1942 година; 3) избиране новъ управителенъ и контроленъ съвети; 4) вземане решение за увеличаване на капитала отъ 1.000.000 на 1.500.000 лева; 5) разни. Депозитането на акциитѣ за правоучастие въ събранието става при касата на дружеството въ гр. София, бул. „Сливница“ № 216 най-късно до 19 май 1943 година, 4 часа следъ обѣдъ. Ако първото събрание не се състои по непредставяне нужното количество акции, отлага се за 27 май 1943 година за същото време, въ същото помѣщение и при същия дневенъ редъ, като депозитането на акциитѣ ще стане до 26 май 1943 година, 4 часа следъ обѣдъ.

Отъ управителния съветъ

ДОКЛАДЪ

Съгласно дружественния уставъ и постановленията на търговския законъ, провѣрихме операциитѣ и счетоводнитѣ книги на дружеството за времето отъ 1 януарий до 31 декемврий 1942 година, които намѣрихме, че съ редовно и правилно водени и съответнитѣ на тази дата „балансъ“ и смѣтка „загуби и печалби“ за същото време намѣрихме, че съ извлѣчени вѣрно отъ дружественитѣ книги, затова Ви молимъ да ги одобрите и освободите отъ отговорностъ управителния съветъ за дейността му презъ 1942 година.

Гр. София, 19 априлъ 1943 година.

Контроленъ съветъ: Николай Икономовъ
Никола Черневъ
Ромео Янакиевъ,
закл. експ. счетов.

БАЛАНСЪ

на 31 декемврий 1942 год.

Активъ		Пасивъ	
1. Каса	9.177	1. Капиталъ	1.000.000
2. Готови стоки	549.752	2. Резервенъ фондъ	57.255
3. Стоки на път	2.690.262	3. Фондъ данъци	12.431
4. Стоки	306.586	4. Кредитори	5.274.877
5. Материали	1.101.577	5. Акцепти	2.962.791
6. Производство	3.576.299	6. Акцизи	81.600
7. Дебитори	1.052.199		
8. Аванси	2.300		
9. Ценни книжа	100.800		
10. Съмнит. вземания	1		
11. Мобели	1		
	9.388.954		9.388.954
12. Гаранции	130.000	7. Кред. по гаранции	130.000
13. Акредитиви	56.363	8. Кред. по акредит	56.363
	9.575.317		9.575.317

СМѢТКА „ЗАГУБИ И ПЕЧАЛБИ“

на 31 декемврий 1942 год.

Загуби		Печалби	
1. Отъ надници и заплати	893.149	1. Отъ стоки на път	20.678
2. „ стоки	150.353	2. „ курсови разл.	15.926
3. „ общи разноси	1.957.629	3. „ производство	2.350.071
4. „ резервенъ фондъ	161	4. „ готови стоки	614.622
	3.001.292		3.001.292

Счетоводителъ: (не се чете)

Контроленъ съветъ: Николай Икономовъ
Никола Черневъ
Ромео Янакиевъ,
закл. експ. счетов.

Дупнишки областен съдъ

ОБЯВЛЕНИЕ № 9920/31. — Съгласно определението на съда от 3 февруарий 1943 год., под № 4, по фирмено дѣло № 9920/31 год. е вписано въ дружествения търговски регистър, томъ I, под № 1, че събирателното дружество: транспортно дружество „Бързина“, съ седалище гр. Дупница и предметъ на търговията: транспортъ по Б. Д. Ж., комисиона и търговия съ разни стоки е прекратено по взаимно съгласие на членоветъ му — Петъръ Кривеновъ и Хаймъ Моше Леви, жит. на гр. Дупница.

2—(BT 13172)—3

Секретаръ: Ст. Стоичкова

Ломски областен съдъ

ОБЯВЛЕНИЕ № 578. — Ломскиятъ областенъ съдъ обявява, съгласно определението си № 124 отъ 9 февруарий 1940 година, че е регистриралъ въ дружествения търговски регистъръ подъ № 578/II томъ III, следната промѣна въ събирателното дружество „Техническо инженерно бюро Б. Велевъ и Б. Шойлевъ, инженери, Ломъ“, съ седалище въ гр. Ломъ: „Да се впише въ търговския регистъръ при съда прекратяването на фирмата „Техническо инженерно бюро Б. Велевъ и Б. Шойлевъ, инженери, Ломъ“. Следъ внасяне на установенитъ такси горната регистрация да се публикува въ „Държавенъ вестникъ“.

Гр. Ломъ, 29 априлъ 1943 година.

1—(BT 13222)—1

Секретаръ: Н. Димитровъ

ОБЯВЛЕНИЕ № 760. — Ломскиятъ областенъ съдъ обявява, че съгласно определението си № 225 отъ 28 априлъ 1943 година е регистриралъ въ дружествения търговски регистъръ подъ № 760, томъ IV, търговската фирма събирателно дружество „Доински и Димитровъ“, съ седалище въ гр. Ломъ, съ предметъ: покупко-продажба на едро и дребно на манифактура, колониалъ, стъклария, галантерия, кинкалерия, пасмантерия и други стоки: фирмата се състои отъ следнитъ членове: Асенъ Ивановъ Доински, родомъ отъ с. Бѣло-поле, бѣлоградчишко, живущъ с. Мелковецъ, ломско, Тодоръ Григоровъ Димитровъ, родомъ ст. София, жив. с. Чорлево, ломско, които управляватъ, представляватъ и подписватъ фирмата заедно и поотдѣлно.

Гр. Ломъ, 29 априлъ 1943 година.

1—(BT 13223)—1

Секретаръ: Н. Димитровъ

Пазарджишки областенъ съдъ

ОБЯВЛЕНИЕ № 81/1936 г. — Съгласно определение отъ 12 априлъ 1943 година, по кооп. дѣло № 81/1936 година, въ дружествения търговски регистъръ на съда, томъ VII, стр. 130, е вписана станалата промѣна въ управителния съветъ на общозанаятчийската кооперация за общи доставки и общи продажби, гр. Пазарджикъ.

1—(BT 13206)—1

Секретаръ: Павелъ Филиповъ

ОБЯВЛЕНИЕ № 6925/1929 г. — Съгласно определение отъ 12 априлъ 1943 година, по кооп. дѣло № 6925/1929 година, въ дружествения търговски регистъръ на съда, томъ VIII, стр. 149, е вписана станалата промѣна въ управителния съветъ на Трудовата горско-производителна кооперация „Крива-рѣка“, с. Сестримо, пазарджишко.

1—(BT 13210)—1

Секретаръ: Павелъ Филиповъ

ОБЯВЛЕНИЕ № 180/1938 г. — Съгласно определение отъ 12 априлъ 1943 година, по кооп. дѣло № 180/1938 година, въ дружествения търговски регистъръ на съда, томъ VIII, стр. 149, е вписана станалата промѣна въ управителния съветъ на Кредитната кооперация „Задруженъ трудъ“, с. Малко Бѣлово, пазарджишко.

1—(BT 13221)—1

Секретаръ: Павелъ Филиповъ

Разградски областенъ съдъ

ОБЯВЛЕНИЕ № 127/1938. — Съгласно определение № 115 отъ 14 априлъ 1943 година, е вписано въ дружествения регистъръ при съда т. III, стр. 101 имената на новоизбранитъ членове на управителния съветъ на кооперация „Съзнание“, с. Раковски, разградско.

Гр. Разградъ, 27 априлъ 1943 година.

1—(BT 13110)—1

Секретаръ: Хр. Ст. Недевъ

Скопски областенъ съдъ

ОБЯВЛЕНИЕ № 154/1943 год. — Съгласно определение № 154 отъ 22 априлъ 1943 година, въ търговския дружественъ регистъръ на съда е вписано, че Акционерното д-во „Багрито“, за търговия съ бои и химически произведения въ София, назначава за прокуристъ на клона

си съ седалище въ гр. Скопие, г. Йорданъ Кръстевъ Кръстевъ, съ права предвидени въ чл. 45 отъ търговския законъ. Сѣщия подъ печатното, щемпелувано или ръкописно наименование на фирмата ще слага подписа си така: Йорданъ Кр. Кръстевъ.

1—(BT 13198)—1

Секретаръ: Изв. Г. Велевъ

ОБЯВЛЕНИЕ № 151/1943 год. — Съгласно определение № 151 отъ 19 априлъ 1943 година, въ едноличния търговски регистъръ, е вписана търговската фирма: деликатеси и млѣчни продукти на дребно „Владо Русевъ Ивановъ“, съ седалище въ гр. Скопие, образувана на 5 априлъ 1943 година, предметъ на която е търговия съ деликатеси и млѣчни продукти на дребно. Фирмата ще се управлява, представлява и подписва лично отъ собственика ѝ, който подъ печатното, щемпелувано или ръкописно наименование на фирмата ще слага подписа си така: Владо Рус. Ивановъ.

1—(BT 13201)—1

Секретаръ: Изв. Г. Велевъ

ОБЯВЛЕНИЕ № 157/1943 год. — Съгласно определение № 157 отъ 27 априлъ 1943 год., въ дружествения регистъръ, е вписано събирателното дружество — Данаиловъ и Яневъ, съ седалище въ гр. Скопие, при съдружници Антонъ Милушевъ Данаиловъ и Яне Атанасовъ Яневъ, предметъ на което е търговия съ манифактура, галантерия, кинкалерия, вълнени платове, трикотажъ и стъклария на едро и дребно, образувано на 12 априлъ 1943 година. Фирмата ще се управлява, представлява и подписва само отъ Антонъ Милушевъ Данаиловъ, който подъ печатно, щемпелувано или ръкописно наименование на фирмата, ще слага подписа си така: Антонъ М. Данаиловъ.

1—(BT 13197)—1

Секретаръ: Изв. Г. Велевъ

Сливенски областенъ съдъ

ОБЯВЛЕНИЕ № 1398. — Сливенскиятъ областенъ съдъ обявява, че въ III едноличния търговски регистъръ подъ № 738, е регистрирана фирмата на Иванъ Юрдановъ Генювъ, съ седалище гр. Сливенъ. Занимава се съ търговия — складъ на спиртни питиета на едро и дребно. Фирмата се представлява и подписва лично отъ собственика.

Гр. Сливенъ, 29 априлъ 1943 година.

1—(BT 13226)—1

Секретаръ: Бѣчваровъ

Севлиево областенъ съдъ

ОБЯВЛЕНИЕ № 40/1919 г. — Съгласно определения отъ 16 и 19 априлъ 1943 година, въ дружествения търговски регистъръ, е вписано подъ № 338/XX, че: 1) сѣ приети за редовни решенията на общото годишно събрание, състояло се на 28 мартъ 1943 година на Горско-сливовската популярна банка — с. Горско-Сливово, севлиево, съ които решения за членове на управителния съветъ сѣ избрани: Руси Изв. Хаджиевъ, Тодоръ П. Тодоровъ и Крумъ Г. Беровъ; 2) сѣ приети за редовни решенията съ протоколъ № 21 отъ 26 декемврий 1942 година на управителния съветъ на сѣщата банка, съ които решения се изпълномощава директора на банката Апостолъ Пенчовски съ управлението на сѣщата, като има право отъ нейно име да упражнява търговия, да сключва търговски сдѣлки отъ името и за сдѣтка на банката, въобще за всички управителни действия. Въ негово отсъствие, сѣщиятъ ще бѣде замѣстванъ отъ счетоводителя Иванъ Ил. Папазовъ. На двамата се възлага да снабдятъ банката съ разрешително за правотъргуване съ разни колониални стоки, електрически материали, вълнени платове, манифактура, кинкалерия, дървенъ строителенъ материалъ и др.

Гр. Севлиево, 30 априлъ 1943 година.

1—(BT 13227)—1

Секретаръ: З. Захариевъ

Свищовски областенъ съдъ

ОБЯВЛЕНИЕ № 686. — Свищовскиятъ областенъ съдъ обявява, че съгласно определението си подъ № 77 отъ 9 априлъ 1943 година възъ основа на чл. 4 отъ търговския законъ, е вписалъ въ специалния търговски регистъръ на съда, томъ I № 2 отъ 1943 година, разрешаването на Милана Димова Иванова Чакърлова отъ гр. Свищовъ да упражнява търговия съ спиртни питиета и тютюнъ на дребно, дадено ѝ отъ сѣругътъ ѝ Димо Ивановъ Чакърловъ отъ сѣщия градъ.

Гр. Свищовъ, 22 априлъ 1943 година.

1—(BT 13205)—1

Секретаръ: Г. Ламбевъ

Софийски областен съд

ОБЯВЛЕНИЕ № 423—42—V. — Съгласно определение № 1198, от 20 април 1943 година, вписва се в дружествения търговски регистър към регистрираната под № 423/1942 година, търговска фирма: „Иванъ Василевъ к-ве“, акц. д-во за внос-износ, търговия-представителство и индустрия, София, че на редовното общо събрание на дружеството, състояло се на 3 март 1943 година на място на подалия оставка член на управителния съвет Иванъ Василевъ Пенчевъ е избрана за новъ член на същия съвет Надежда Василъ Василева и управителния съвет има следния състав: Василъ, Ив. Василевъ — член-делегат; Атанасъ Ив. Василевъ, Ячо Хлѣбаровъ, Йонко Добревъ Йонковъ, Надежда В. Василева.

Гр. София, 20 април 1943 година.

Председател: Ат. Недѣлковъ
1—(ПТ 7024)—1 За дѣловодител: В. Златановъ

ОБЯВЛЕНИЕ № 2—938—V. — Съгласно определение № 1261 от 29 април 1943 година, вписва се в дружествения търговски регистър към регистрираната под № 2/1938 година, търговска фирма: „Анилинъ“, акц. д-во, София, че на петото редовно годишно събрание на акционеритѣ сѣ били приети следниѣ измѣнения на устава на дружеството: думитѣ въ чл. 6 „поне половината“ се замѣнятъ съ „повече отъ половината“, а въ края се добавя „не по-рано отъ 7 дни“. Въ чл. 10 се прибавя новата алинея — „при съгласието на повече отъ половината отъ членоветѣ на управителния съветъ е необходимо при вземането на неговитѣ решения. Въ чл. 13 точката става запетая и се добавя: „съгласно чл. 18 отъ устава“. „Цѣлитѣ чл. 18 се отмѣня съ новъ: „чистата печалба се разпредѣля съгласно нареджанията на чл. 207а отъ т. з.“

Гр. София, 27 април 1943 година.

За председател: Йорд. Караѣзовъ
1—(ПТ 7015)—1 За дѣловодител: В. Златановъ

ОБЯВЛЕНИЕ № 221—36—V. — Съгласно определение № 1244 от 27 април 1943 година, вписва се в дружествения търговски регистър към регистрираната под № 221/1936 година, търговска фирма: „Марица“, акц. д-во за индустрия, сѣдалище гр. София, ул. Гр. Игнатиевъ 78. Предметъ на предприятието е: издаване и продажба на книги, на едро и дребно. Фирмата ще се управлява, представява и подписва отъ собственика й Олга Йорд. п. Илиева, която ще слага подписа си подъ ръкописното, печатно или щемпелувано наименование на фирмата.

Гр. София, 27 април 1943 година.

За председател: Йорд. Караѣзовъ
1—(ПТ 7031)—1 За дѣловодител: В. Златановъ

ОБЯВЛЕНИЕ № 516—943—V. — Съгласно определение № 1229 от 22 април 1943 година, вписва се в едноличния търговски регистър под № 516/1943 година, търговската фирма: „Книгоиздателство „Възходъ“, на Олга Йорд. п. Илиева, сѣдалище гр. София, ул. Гр. Игнатиевъ 78. Предметъ на предприятието е: издаване и продажба на книги, на едро и дребно. Фирмата ще се управлява, представява и подписва отъ собственика й Олга Йорд. п. Илиева, която ще слага подписа си подъ ръкописното, печатно или щемпелувано наименование на фирмата.

Гр. София, 22 април 1943 година.

Председател: Т. Милушевъ
1—(ПТ 7028)—1 Дѣловодител: Ив. Андреевъ

ОБЯВЛЕНИЕ № 70—40—V. — Съгласно определение № 1211 от 21 април 1943 година, вписва се към регистрираната търговска фирма: Акц. д-во за търговия и представителство „Симадигъ“ — София, че на редовното общо годишно събрание на акционеритѣ, състояло се на 20 март 1943 година, е решено прекратяване на дружеството и обявяването му въ ликвидация, като за ликвидатори сѣ назначени: Симеонъ Димитровъ Димовъ, Георги Диневъ Богданалиевъ и Симеонъ Костовъ Симовъ.

Гр. София, 22 април 1943 година.

За председател: Йорд. Караѣзовъ
2—(ПТ 6997—6999)—3 Дѣловодител: Ив. Андреевъ

ПОПРАВКА. — Въ обявление № 204—40—V, публикувано въ „Държавен вестникъ“, бр. 28 отъ 8 февруарий 1943 година, стр. 20, втората колона, вториятъ редъ да се чете: „№ 159 отъ 27 януарий 1943 год.“.

1—(ПТ 34578)—1

Безименно акц. д-во „Съединенитѣ тютюнови фабрики“, София

ПОКАНА. — Тѣй като отложено за 5 май 1943 год. второ събрание на XXXIII-то редовно общо годишно събрание на г. г. акционеритѣ на дружеството не можа да се състои поради полицейската проверка на столицата презъ сѣщия денъ, то сѣщото събрание ще се състои на 23 май 1943 год. въ гр. София, въ 11 часа преди обѣдъ въ помѣщенieto на дружеството на ул. Клементина № 1, съ сѣщия дневенъ редъ, означенъ въ поканата, публикувана на стр. 26 отъ бр. 73 на „Държавен вестникъ“ отъ 2 април 1943 година. Срокътъ за депозирането на акциитѣ се продължава за София до 25 май т. г., а за провинцията до 23 май т. г. включително. Събранieto ще се съдѣе законно и ще се състои каквато и частъ отъ капитала на дружеството да представляватъ явилитѣ се акционери.

1—(ПТ 7277)—1

Отъ управителния съветъ

Г. Т. Рашеевъ, акционерно дружество — Габрово

ОБЯВЛЕНИЕ. — Съгласно чл. 18 отъ закона за наредения заемъ съобщава се на акционеритѣ, че вътрешната стойностъ на дружественитѣ акции къмъ 31 декември 1942 година е 2.600 лева, едната акция.

Гр. Габрово, 7 май 1943 год.

1—(ПТ 7224)—1

Отъ управителния съветъ

Пловдивска търговска банка, акц. дружество — Пловдивъ

ОБЯВЛЕНИЕ. — Пловдивска търговска банка, акц. дружество съобщава, че въ обявление № 1—(ПТ 5884)—1 на „Държавен вестникъ“, брой 83, стр. 32 по откриване подписката на банката погрѣшно е съобщено, че всички акционери ще получатъ срещу 10 стари акции една нова по номинална стойностъ. Вѣрното е, че срещу 100 стари акции ще получатъ една нова по номинална стойностъ.

1—(ПТ 7238)—1

Отъ банката

Акц. д-во „Егейско море“ — гр. Пловдивъ

ПОКАНА. — Поканваме акционеритѣ на годишно събрание на 23 май 1943 год. въ централата — „Царибродъ“ 17 — Пловдивъ, при дневенъ редъ: 1) Докладъ на управителния и провѣрителния съвети; 2) Освобождаване отъ отговорностъ управителния и провѣрителния съвети; 3) Избиране на новъ провѣрителенъ съветъ поради изтичане мандата на стария; 4) Одобрение баланса и смѣтката „Загуби и печалби“ за 1942 година; 5) Увеличение капитала на дружеството на 1.500.000 лева; 6) Разни.

1 (ВТ 13293) 1

Отъ управителния съветъ

Пиротска околийска спестовна банка

ОБЯВЛЕНИЕ. — Съгласно чл. 18 отъ наредбата за уреждане на съдебноправни въпроси въ освободенитѣ презъ 1941 г. земи Пиротската околийска спестовна банка поканва всички притежатели на акции отъ банката, издадени на сръбски езикъ, да бѣждатъ представени въ канцеларията на банката въ гр. Пиротъ най-късно до 20 май 1943 год. за замѣна съ нови, отпечатани на български езикъ. Непредставенитѣ и незамѣнени до тази дата акции се конфискуватъ въ полза на държавата

Пиротска околийска спестовна банка:

Ставри Тошевъ
Алекси Вучевъ

1—(ПТ 7026)—1

„Соларство“, акц. д-во — Русе

ПОКАНА. — Управителниятъ съветъ на „Соларство“, акц. д-во — Русе, поканва г. г. акционеритѣ на сѣщото дружество на десето обикновено годишно събрание, което ще се състои на 15 май т. г. въ 11 и половина часа преди обѣдъ, въ помѣщенieto на дружеството, на ул. „Александровска“ № 10, въ Русе, при следния дневенъ редъ: 1) изслушване докладитѣ на управителния и провѣрителния съвети; 2) одобрение „баланса“ и смѣтката „загуби и печалби“ за 1942 година; 3) освобождаване отъ отговорностъ управителния и провѣрителния съвети за дейността имъ презъ 1942 година; 4) вземане решение за разпредѣление на чистата печалба и опредѣляне на дивиденда; 5) изборъ на нови управителенъ и провѣрителенъ съвети; 6) одобрение на нѣкои протоколи на управителния съветъ презъ 1942 година; 7) разни. Депозирането на акциитѣ за правоучастие въ събранieto трѣбва да стане въ срока, съгласно устава на дружеството, при касата на сѣщото.

Гр. Русе, 28 април 1943 год.

1—(ПТ 6976)—1

Отъ управителния съветъ

Собственишка кооперативна банка — София

ОБЯВЛЕНИЕ. — Съгласно чл. 18 отъ закона за народния заемъ, Собственишката кооперативна банка, съобщава, че вътрешната стойност на единъ дѣлъ къмъ 31 декемврий 1942 година е 100 лева.

Гр. София, 3 май 1943 год.

1—(П 6987)—1

Отъ банката

Търновска популярна банка

ОБЯВЛЕНИЕ № 338. — Търновската популярна банка въ гр. Търново, въ изпълнение на чл. 18 отъ закона за народния заемъ, публикуванъ въ „Държавен вестникъ“, брой 76 отъ 6 априлъ 1943 година, обявява че вътрешната стойност на всѣки единъ неинъ дѣлъ е лева 50 (петдесет), колкото е и номиналната му стойност.

Гр. Търново, 24 априлъ 1943 година.

1—(В 13111)—1

Отъ банката

Съединени индустрии „Тихоловъ & Врабевски“, акц. д-во, Плъвненъ

ОБЯВЛЕНИЕ. — Съединени индустрии „Тихоловъ & Врабевски, акц. д-во, Плъвненъ определя вътрешната стойност на една акция 24.852 лева.

1—(П 6992)—1

Отъ управителния съветъ

„Табаковъ & со акц. д-во — София

СЪОБЩЕНИЕ. — Съгласно чл. 18 отъ закона за народния заемъ, „Табаковъ & со акц. д-во, София, съобщава за знание на г. г. акционеритѣ че вътрешната сила на акциитѣ е 1200 лева срещу номинални 1000 лева.

1—(П 6925)—1

Отъ дружеството

Районна популярна банка — Пазарджикъ

ОБЯВЛЕНИЕ. — Районната популярна банка — Пазарджикъ обявява на членоветѣ си въ връзка съ чл. 18 отъ закона за народния заемъ, че вътрешната стойност на 1 дѣлъ е 100 лева, толкова, колкото е номиналната.

Гр. Пазарджикъ, 30 априлъ 1943 год.

1—(В 13166)—1 Директоръ-прокурисъ: Н. Чифчиевъ

Кооперация „Напредъ“ — Сливенъ

ОБЯВЛЕНИЕ. — Кооперация „Напредъ“ — Сливенъ, обявява на г. г. членоветѣ си, че съгласно чл. 18, алинея последна отъ закона за народния заемъ, вътрешната стойност на дѣловетѣ на кооперацията къмъ 31 декемврий 1942 година е 100 лева една дѣла.

1—(В 13160)—1

Отъ управителния съветъ

„Орелъ“, акц. д-во — тютюнова фабрика — Русе

ОБЯВЛЕНИЕ. — „Орелъ“, акц. д-во, тютюнова фабрика — Русе, въ изпълнение повелението на чл. 30, точка „е“ отъ закона за вътрешния народен заемъ, обявява на всички свои акционери, че съгласно направената преценка отъ управителния съветъ, вътрешната стойност на всѣка една дружествена акция се оценява на 15.000 лева, т. е. съ 50% увеличение отъ номиналната такава.

1—(В 13159)—1

Отъ управителния съветъ

„Иосифъ Едуардъ Риглеръ“, българско акц. д-во за книжарска търговия и индустрия въ гр. Русе

ОБЯВЛЕНИЕ. — Съгласно чл. 18, алинея 3-та отъ закона за народния заемъ („Държавен вестникъ“, брой 76 отъ 6 априлъ 1943 год.) съобщаваме, че номиналната стойност на акцията ни е 1000 лева, а вътрешната имъ стойност къмъ 31 декемврий 1942 година е определена на 1918 лева, по която сума тѣ следва да се пресмѣтатъ отъ участниците въ народния заемъ при определяне на имуществата си.

1—(В 13171)—1

Отъ управителния съветъ

Воденъ синдикатъ „Осъмъ“ — гр. Ловечъ

ОБЯВЛЕНИЕ. — Съгласно чл. 18 отъ закона за народния заемъ, водниятъ синдикатъ „Осъмъ“ въ гр. Ловечъ съобщава, че вътрешната стойност на дѣловетѣ къмъ 31 декемврий 1942 год. е 1000 лева за дѣлъ.

1—(В 13162)—1

Отъ синдиката

Районекъ земед. коопер. синдикатъ „Общъ Подемъ“ — гр. Провадия

ОБЯВЛЕНИЕ № 1849. — Р. з. к. синдикатъ „Общъ Подемъ, гр. Провадия обявява, че вътрешната стойност на дѣловетѣ записани и внесени отъ кооперациитѣ негови

членове къмъ 31 декемврий 1942 година е 1000 лева, т. е. тѣхната номинална стойност. Настоящото обявление се дава съгласно чл. 18 отъ закона за народния заемъ.

1—(В 13170)—1

Отъ синдиката

Популярна банка и Лозаро-овощарска кооп. „Плъвненски плодъ“ — гр. Плъвненъ

ОБЯВЛЕНИЕ. — Съгласно чл. 18 отъ закона за народния заемъ, Популярна банка — Плъвненъ и Лозаро-овощарска кооперация „Плъвненски плодъ“ — Плъвненъ, съобщава, че вътрешната стойност на дѣловетѣ имъ къмъ 31 декемврий 1942 година е 100 лева за дѣлъ.

Гр. Плъвненъ, 30 априлъ 1943 год.

1—(В 13161)—1

Отъ упарвителния съветъ

„Добриново“, акц. д-во за покупко-продажба и експлоатация на недвижими имоти — въ ликвидация

ОБЯВЛЕНИЕ. — Ликвидаторътъ на „Добриново“, акц. д-во за покупко-продажба и експлоатация на недвижими имоти — въ ликвидация, обявява на г. г. акционеритѣ, съгласно чл. 18 отъ закона за народния заемъ, че вътрешната стойност на едната акция отъ 1000 лева номинални е 1271 лева.

1—(П 7070)—1

Отъ дружеството

„Соексъ“, акц. д-во — София

ОБЯВЛЕНИЕ. — Управителниятъ съветъ на „Соексъ“, акц. д-во — София, обявява съгласно чл. 18 отъ закона за народния заемъ на акционеритѣ си, че вътрешната стойност на акциитѣ на дружеството за номинални 1000 лева остава пакъ 1000 лева.

1—(П 7073)—1

Отъ управителния съветъ

Българска народна банка**Курсъ за 10 май 1943 год.**

	Камбио на външване (ческове)		Банкиоти		Скопко
	купува	продава	купува	продава	
Александрия, л. 1 егип	334	346	334	348	—
Амстердамъ, флорини	—	4495	—	4518	2 1/2
Атина, драхми	—	—	—	54	10 6
Берлинъ, райхсмарк	3250	3300	—	—	3 1/2
Братислава, слов. крони	285	288 50	285	290	3
Брюкселъ, белги	—	1405	—	1413	2
Буда-Пеша, пенги	1960	1990	1960	2000	3
Букурешъ, лей	62 50	64	—	50	3
Българскъ, динари	—	—	—	164	4
Варшава, злоти	—	1589	—	—	4 1/2
Вена, франка	1887	1917	1887	1927	1 1/2
Загребъ	160	163	160	164	—
Истамбулъ, лири тур.	66	67	66	68	4
Копенхагскъ, крони	1695	1730	1695	1739	4
Лисабонъ, ескудо	341	347	341	349	3
Лондонъ, лири стерл.	328	334	—	336	2
Мадридъ, песети	—	1154	—	1160	4
Милано, лири итл.	427	435	427	438	4 1/2
Монтреалъ, доларъ к.	60 50	64 50	59 50	65	2 1/2
Ню-Йоркъ, дол. с. щ.	81 35	82 40	81 35	84	1
Парижъ, франка	182	185	—	186	1 1/2
Стокхолмъ, крони	1939	1979	1939	1989	3
Хелзинки, финл. марки	164	167	164	168	4
София	—	—	—	—	5

М О Н Е Т И

	купува			купува	
Наполеонъ	533	15	25 австр. шилинги	485	95
Английска лира	672	30	10 хол. флорини	555	25
Турска лира	607	30	Щатски доларъ	138	30
Германска 20 марки	657	85	Канадски доларъ	138	30
Б руски руб. 1897 и сл. 1897г.	355	40	Чисто злато грамъ	92	—

Курсовѣтъ се разбира въ така:

Лондонъ, Истамбулъ, Александрия, Ню-Йоркъ и Монтреалъ за една валутна единица, а всички останали за 100 валутни единици.

1—(П 7305)—1